

БОРБА

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП, ОКРЪЖНИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ
И ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕННИЯ ФРОНТ — ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Излиза три пъти седмично

Год. XXII, бр. 52-53 (2277-78)

Велико Търново, неделя, 1 май 1966 г.

Цена 4 стотинки

ПРАЗНИК НА СВОБОДНИЯ ТРУД

от Йордан КОСТОВ

първи секретар на Окръжния комитет на БКП

ДНЕС за осемдесети път трудещите се от цял свят ще се стекат под червените знамена, ще залезат улиците и площадите, за да отпразнуват своя най-голям празник Първи май — Деня на международната работническа солидарност, на братството и единството на работниците от всички континенти. В този ден те ще дадат израз на най-съкровени си мисли и чувства, на своята готовност и воля да се борят за окончателното премахване на всякаква експлоатация на човек от човека, за мир и мирно разбирателство между всички хора на нашата планета, за тържеството на социализма.

Пролетариатът от света на капитала ще изрази твърдата си решимост да се бори за житейните си права, против настипването на монополите, за своето освобождение от капитализма.

За нас, за народите от социалистическите страни, Първи май стана един от най-хубавите празници, празник на осъществени мечти, тържество на свободния труд, на възхвала и признателност към тези, които са показали образци на трудов героизъм в изграждането на новия живот.

Радостен и хубав ще бъде днешният първомайски празник. В свежето празнично утро, развели победните алене знамена, ние със законна гордост ще огледаме плодовете на нашия героичен труд и с още по-голяма вяра в светлото бъдеще на Родината ще преминем на първомайския парад.

Тази година в бодрия марш на първомайските ни колони ще има нещо ново, което ще сложи своя отпечатък върху настроението и самочувствието на хората в нашата страна. Това ново, представляващо събитие с огромно политическо значение, е свикването на предстоящия Девети конгрес на Българската комунистическа партия. Насрочването на конгреса се посреща с всеобщо въздушевание и голям интерес както от комунистите, така и от всички трудещи се в нашата страна и нашия окръг. Защото конгресът ще направи преглед на огромните завоевания в строителството на социализма и ще начертае нови хоризонти по пътя към строителството на комунистическото общество.

Всички свои победи нашият народ винаги е свързал с дружбата си със Съветския съюз и другите социалистически страни. Затова и днес, когато трудовете хора у нас отчитат своите постижения, високо ще прозвучи тяхната признателност към славната КПСС, към съветския народ, с когото рамо до рамо и ние крачим към комунизма. Състояният се неотдавна Двадесет и третия конгрес на КПСС бе внушителна манифестация на социалистическия интернационализъм, на великата солидарност, която сплотява марксистко-ленинските революционни сили. КПСС още един път показа, че е вярна на своите славни, боеви традиции, че свято пазят и доизпълняват ленинските завети. Забележителните решения на конгреса съдействуват за повишаване

на политическата и трудовата активност и на нашия народ, те осветляват и нашия път, улесняват нашата борба за социализъм и комунизъм.

Работниците, кооператорите и трудовата интелигенция от окръга добре разбират, че настоящата година е начално звено на Петия петгодишен план за развитието на нашата страна и от това, какъв ще бъде нашият старт през първото тримесечие и цялата година, ще зависят и нашите крайни резултати. Затова великият ден на труда и международната работническа солидарност трудещите се от Великотърновски окръг посрещат с низ от победни дела. Трудовите колективи от промишлеността изпълниха производствените си планове за първото тримесечие 109,9 на сто, като произведоха в повече продукция спрямо същия период на миналата година за 14 871 000 лева. Добро е изпълнението на плана за производителността на труда и по останалите показатели. Особено хубави постижения имат промишлените предприятия, в които се експериментира новата система на планиране и ръководство на народното стопанство, чийто основни положения бяха утвърдени преди три дни от пленума на ЦК на БКП.

Немалки усилия за изпълнението на селскостопанските задачи положили труженниците от ТКЗС и ДЗС в окръга. През тримесечието са добити в повече месо, яйца, мляко и чувствително е увеличен средният млеконадой от фуражна крава в сравнение със същия период на 1965 година.

Преизпълнени бяха планове в строителството, транспорта и търговията.

Вдъхновени от решенията на Двадесет и третия конгрес на КПСС и в чест на Деветия конгрес на Българската комунистическа партия, трудещите се от окръга неотдавна дадоха обещание пред ЦК на БКП за преизпълнение на плана за 1966 година. Разкрити са много допълнителни резерви не само за увеличаване на производството, но и за значително повишаване качеството на продукцията. Задача на всички колективи е да поставят сега тези резерви в действие, за да превърнат обещанията в дела.

Осъзнал своята сила, под знамето на славната Комунистическа партия, народът се е отдал на беззаветен, съзидателен труд, който преобразява лицата на Родината. В днешния празник той ще манифестира своята голяма любов към нашата социалистическа Родина, верността си към делото на Партията, пламения си интернационализъм и искрен стремеж към дружба и разбирателство с всички народи.

Над нашата страна е развято първомайското знаме. То вдига на крак милиони хора, зове и сплотява, защото е символ на свободата и справедливостта, на братството и дружбата, символ на човешкото чистие, на комунизма!

Да живее Първи май — бойният празник на труда и международната солидарност на трудещите се от цял свят!

МИХАИЛ
МАРИНОВ

Първомайски ден

Добро утро, другари!
С тази заран
пристъпва денят разведрен,
Зелен,
отсреща се смее паркът,
Под светлата арка
на клоните
дефилират лъчи
и птици,
и моите очи
със жадни зеници
се радват на капките чисти
по листите.
Добро утро, дете!
— Ти не знаеш, че те,
мечтите на тази градина —
Родината —
са в твоето малко байраче.
Ти не знаеш защо е червено,
обаче,
то е кръв и от нашите вени
и значи
борба и победа!
Гледай
и запомни от мене
защо е червено.
В тази празнична заран,
ако беше Гагарин
към космическия свят излетял,
би съобщил, че земята
изглежда червена.
— Това е от знамената,
знамена
на победата, на борбата,
на труда,
на похода, на родния край.
Добро утро, другари!
Честит Първи май!

рис. ГР. СПИРДОНОВ

С КРИЛАТА НА ТРУДА

ПЪРВИ МАЙ! Всяка година с нова радост посрещаме този светъл ден на пролетта. Всяка година с крилата на свободния творчески труд възмужда в социалистическото висине нашата слънчева Родина.

Тази година Първи май е първият на Петата петилетка. Той дойде с много радост, с още по-светли надежди и с по-голяма увереност в идните дни. Завършилият неотдавна XXIII конгрес на КПСС, наблюдаващият Шести конгрес на Профсъюзите и особено предстоящият Девети конгрес на любимата Българска комунистическа партия карат още по-мощно да се размахват крилата на труда, още по-бързо да крачи Родината ни напред.

В предмайските дни група журналисти от в. "Борба" и доброволни студенти на вестника посетиха различни къщи на Великотърновски окръг. Те бяха в нови заводи и предприятия, на строителни площадки, по кооперативните поля, при проектантите, в здравни заведения, сред завършващите своето образование... И усетиха колко величествен е размахът на крилата на труда.

В страниците на днешния празничен брой отпечатваме колективния наш репортаж "С крилата на труда".

ПЪРВИТЕ

ЗАПАДНИТЕ ПОКРАИНИ на Велико Търново са потънали в буйна зеленина. Сред овшните дръвчета се червее надпис: "Индустриалното строителство е строителство на бъдещето!" От година насам то наруши покой и тишина в тази част на града, а покрайните бяха принудени

отдръпнат, защото великотърновските строители изграждат тук нови четири и шестетажни жилищни блокове.

Започнаха ги първите монтажници от Стройрайон — Велико Търново. Те са засега единствената монтажна бригада в целия окръг. Първите крачки в индустриалното, едропанелно строителство бяха направени преди няколко години, когато започваха блоковете край Беляжовското шосе. "Трудности и изненади тогава, колкото щеш — казва сега техническият ръководител, орденосъщ Георги Венков. — Строителите Мовчо Недялков, Тодор Димитров и електроженният Тодор Лясков бяха една седмица в София да се научат на този

нов начин на строителство. Но нашите условия тук са други... После ходиха и в Русе. Но истински майстори-монтажници станаха тук във Велико Търново"

Техният бригадир Васил Генчев, който е носител на два ордена на труда (сребърен и златен) по нищо външно не се различава от всички останали строители. С основното ядро от бригадата той е строил мебелиното предприятие "Победа". Млекоопанелната, Държавния дървообработващ завод "Димитър Благоев" и др. все в нашия град. И той е с поизбелели от пролетното слънце сини дочени дрехи, с вечния метър, който се подава от единия джоб и голям дюлгерски молив над ухото. Априлското слънце е направило първия загар по лицето му. Ако има с нещо да се отличава от другите бригадир, то е, че по-бързо възприема новостите в строителството, помага на по-младите и неопитните да усвояват строителната професия.

В чест на Първи май и Деветия конгрес на родната Партия и за срочното изграждане на предвидените апартаменти от едропанелното жилищно строителство те преминаха на сменна работа. Докъсно през пролетните вечери силните проектори, светлинните петгонии залокран и преносните лампи не загасват. Строители и монтажници работят безспирно под девиза: "Строим във Велико Търново!". Това им носи не само 160 на сто средно месечно изплащане на нормите, но и добро качество.

В предмайските дни бригадата за комунистически труд на орденосеца Васил Генчев монтира

панелите на покривната конструкция по ЕЖБ — 12. Благодарение на трудова надпревара не спират нито за час. Рамо до рамо с по-възрастните Иван Драгнев и Христо Генев, работят и по-младите монтажници Стоян Стефанов, Нестор Петров и др. Бригадирът обича младите работници. Той напраща счита, че това строителство е за младите. Защото за него се иска повече сръчност, подвижност... Бай Васил е много преценен към себе си и към поверието му работници. Нито една операция, нито една работна манипулация, не се изпълняват от погледа му.

— За първите винаги е трудно, казва сега той — но с тези млади хора, с дългогодишните ми другари, ние досега не сме се стъписвали пред нищо.

М. МАНОЛОВ

Пратеник за Москва

ОТИДЕШ ЛИ в тракторния парк в ТКЗС "Георги Димитров" на Покоси Сеновец, ще го познаеш по топлата усмивка, с която те посрещне. Няма ли го там, търси го на блока, при любимия му трактор ДТ-54. Потърсиш ли го пък вечер, ще го намериш сигурно на сцената на читалището, където се репетира най-новата пиеса. Ангел Ангелов Попов — членът (Продължава на 2 стр.)

Тържествен концерт

Много великотърновци дойдоха на първомайския концерт, който се състоя в петък, 29 април, вечерта в Дома на Народната армия. След кратко слово от другаря Иван Шишков — секретар на Окръжния съвет на Профсъюзите, започна богата музикална и художествена програма.

Сред присъстващите на тържествения концерт бяха първият секретар на Окръжния комитет на БКП Йордан Костов, секретарят на Окръжния комитет на Партията Иван Диков, председателят на Окръжния комитет на Отечествения фронт То-

дор Попов, първият секретар на Градския комитет на БКП Димитър Петров, председателят на изпълкома на Градския народен съвет инж. Недялко Калпакович и редица окръжни и градски ръководители.

Заредиха се очарователни изпълнения на самодейци

ансамбълът на текстилците от ДИП "Васил Мавриков", майсторите на кръшните български хора и ръченици — самодейците от танцовия състав "Победа" при Профсъюзния дом на културата; вокалните групи при ДНА и при Окръжния съюз на ТПК...

ВИСОКИ НАГРАДИ

За Първи май колективите на ЖП управление — Горна Оряховица и Железопътния район по експлоатацията — Горна Оряховица получиха преходни живени

знамена на Министерския съвет и Централния съвет на Профсъюзите за постигнати високи успехи през първото тримесечие на тази година.

Бригада "Мария Кюри", с ръководител Лилана Цицуманова от заводската лаборатория на Бинарския завод — Лясковец е една от най-добрите бригади. Тя воюва за зването "Бригада за комунистически труд". И постигна добри успехи през Първи май.

КОЛЕКТИВЪТ НА "МЕТАЛУРГИЯ" — ЗНАМЕНОСЕЦ

С вдъхновение и упоритост работи през изминалите месеци колективът на ДИП "Металургия" в Горна Оряховица. Ентусиазмът, който е обхванал всички работници, служители и специалисти в чест на Първи май и предстоящите конгреси на любимата Партия и на Профсъюзните съюзи им донесе високи производствени успехи.

Планът за първото тримесечие от Петата петилетка беше изпълнен 116 на сто. За народното стопанство беше израбо-

тена надпланова продукция за 327 000 лева. В производствата първомайската колона на предприятието днес ще манифестира повече от 180 ударници, над 30 най-добри в професията, 45 ударници на комунистическия труд и др.

ДИП "Металургия" се нарежда между първенците от предприятията под обсега на Комитета по машиностроение. На 29 април след обед се състоя голямо тържествено съб-

рание в предприятието. На него присъстваха генералният директор на ДСО "Металообработване" Валев, секретарят на Окръжния комитет на Партията Д. Стоянов, председателят на изпълкома на Окръжния народен съвет Д. Тузаров и др. Другарят Валев връчи преходното червено знаме на Комитета по машиностроение за предприятие национален първенец.

Тодор Иванчев

(Продължение от стр. 1)

РАСТЕ „ПЯСЪЧНАТА ВЪЗГЛАВНИЦА“

на Общинския комитет на ДКМС, е не само добър производствен и самодеец, но и умел организатор на младежите.

Ето, той е един от най-близките приятели на пионерите. Организационният комитет по подготовката и провеждането на общинския празник на техниката възложи на Ангел да работи с 15 пионери и да ги подготви за трактористи. Запови се с голямо желание. Започнаха занятията. Вече четири пъти са се събирали. Децата са много доволни, защото всяко, което обяснява бате Ангел, е просто и разбрано и голямата машина с всяка негова дума им става все по-познава.

Наскоро Ангел Шопов се върна от Националната конференция по техническото творчество. Голямата чест да бъде там делегат той придоби с упорития си труд и високите производствени показатели. При план 24 637 декара мекан оран, той изора с машината си за 1965 година 30 928 декара, като е използвал гориво и смазочни материали за 3815 лева и е снижил себестойността на един декар оран от 0.58 на 0.50 лева. Той има голям дял и за успеха на младежката тракторна бригада, получила през 1965 година среден добив по 319 кг от декар пшеница.

Когато Общинският комитет на Комсомола предложи пред Общинския партийен комитет и Управителния съвет на ТКЗС Ангел Шопов да бъде изпратен на световната техническа изложба на младежта в Москва, никой не се двоими, никой не се противи. Всички бяха единодушни, че достоен пратеник на младите механизатори от Полносеновската община ще бъде той.

Скоро Ангел ще тръгне отново на път. От 16 до 29 май ще бъде в столицата на Съветската страна. Ще се срещне с много млади приятели на техниката от дял свят, ще се запознае с много новости и изобретения. „На добър път!“ му пожелават сега комсомолците от общината. А върне ли се, Ангел ще трябва да изпълнява комсомолското си поръчение — всичко, което е виждал и научил, да сподели с всички.

И. ДИМИТРОВ

Трудов рапорт

СМНОГО ЕНТУЗИАЗЪМ,
с голяма енергия навлезе в новата производствена 1966 година младият колектив на Завода за микротелефони в Горна Оряховица. И сега, в дните пред Първи май, той с гордост рапортува:

През първото тримесечие планът за стоквата произведена продукция бе изпълнен 103.6 на сто, а за чистата продукция — 133.3 на сто. Производителността на труда на едно лице от машиностроителния персонал на база общата продукция достигна 103.1 на сто, а на база чистата продукция — 136.6 на сто. Планът за печалбата е изпълнен 134 на сто.

Тези цифри бяха записани с упорития труд на целия колектив. Какво може да ни покаже една съпоставка? В сравнение с първото тримесечие на миналата година заводът даде на народното стопанство в повече продукция за 629 хиляди лева или 440 на сто увеличение. Докато през януари, февруари и март на 1965 година не беше произведено нито един телефон, тъй като предишната доставчица не изпълни кооперираните поръчки, тази година ритмичността и пра-

ПЯСЪК, огромни количества, и пистолет! Дълго трябваше да вървим и да се върнем, докато открием живи същества. За месец и половина, откакто не бяхме идвали на строителната площадка на Химическия комбинат край Свищов, толкова далече от шестото се бе придвижила мръсната дървена барака с телефона, посредством който се държи връзка със земснаряд. И толкова много пясък и баласта бяха изсмукани от дното на Дунав и пратили по дебели тръби земснарядът за „пясъчната възглавница“, върху която ще се разположи туловището на комбината.

Много, много пясък и накрая четири души, които управляваха налива. Четири души от втора смяна с крановик Ангел Копев, булдозерист Георги Петров и такаважници Любен Йозов и Расим Салаваторов. Те бяха застъпили в осем часа и до осем вечерта

цяха да бъдат на смяна, за да завоят нови десетки метри от огромната площадка.

Започнал с частични проби и работа по един-два часа на ден, постепенно преминал на две и три смени, от 11 април земснарядът се обслужваше вече от четири смени. Четири смени, единствена от които смяната на Ангел Копев е съставена цялостно от „местни“ хора, без участието на съветски работници.

Доволен е крановикът на втора смяна от елаваното му доверие да работи самостоятелно. И благодарен на съветския си колега Володя Михайлов, при когото се учи на тънкостите на тази нова и интересна специалност. Един от първите български дошли на новия строеж още през ноември миналата година, Ангел взе активно участие в монтажните работи до земснаряда.

При посещението на обекта преди месец и половина някак отвлечени бяха за нас

цифрите на целия пясъчен налив, който ще трябва да се направи тук. Пет милиона кубически метра! Много наистина, но колко е все пак то? Когато обаче сега бяхме информирани, че на това огромно настъпано вече поле има едва двеста хиляди кубически метра пясък, представите ни се понизиха. Направена бе едва една двадесет и пети част.

Сега темповете ще се увеличат. Натрупаните в продължение на близо три месеца двеста хиляди кубически метра пясък и баласта след Първи май ще се наливат за един месец. За това ще помогне пускането в експлоатация на електрически кран, който ще може да понее двестотрибесте, без да се спира работата на земснаряда нито за миг. А по досегашния начин за поставянето на всяка нова трябва се губят по два-сетина минути. Като се има предвид, че на смяна се поставят по 15—18 тръби, може

НИКОЛАЙ ЗИДАРОВ

ПРАЗНИК

От жарта на зората родено,
ни повейда на път в утринта
едно знаме до болка червено,
едно знаме — съдба на света.

От копееки за подвиг обзети
ние крачим под нощта сега.
Всёки поглед космически светли,
всяка мисъл е звездна дъга.

Като песен на първи другари,
като роман на птици гнезда,
до голямата звездна надежда,
до сърцата на земните хора.

Хей, приятели мои, здравейте!
Тръкват кърички. Хвъркат цветя.
В булевардите и по алеите
дефилира сега пролетта.

Този празник кърица ни увлича,
ражда сънища в монте гърди —
на мечтатели днеска прилича
космодрум, слънчев вятър, звезди.

РУЖКИНОТО ЗВЕНО

В ЕЧЕ 12 ГОДИНИ Ружка е звеновацка. През този дълъг стаж тя неведнъж е изживяла огорчения и радости от задружната работа. Но вече далеч останаха годините, когато липсваше опит, когато пътят латкушеше и беше трудно да се върви напред.

Сега е друго. Някаква голяма сила свързва звеното. Ружкиното звено едно от първите в Ресенския кооператив заживя по новому. Отдавна при тях са изчезнали кавгите и необичаените разговори. Спорове пак има, но са около стремежа им да победят в захарно цвекло, царевича, да направят живота си по-смислен. Случае се често Лилка да каже: „Довечера в Ресен ще има театър. Хайде да идем!“ И всички до един са съгласни. Заедно ходят на цирк във Велико Търново, заедно са на театър, на кино. През пролетта си нът на Труфанка Криволава се ожени. Звеното закупи колективно три големи подаръка и беше инициатор на веселото и на сватбата.

Новото навлезе в техните домове. Дъждатните им къщи в Дичин са подбедени с аку, а ерадините пред тях са истински малки парчета. Всеки дом е обзаведен със спалня, с модерни печ-

ки, килими, с перални, а сега на мода са телевизорите. Преди три месеца, когато взеха надплановото, пет дружки от звеното си купиха телевизори. Радиоапарати и радиоточки имат всички.

А в работата са като хала — първи ще разредят, първи ще окопаят и поляят. Ето и завчера в местността Лесичерския път жените бързаха да привершат с порездането на захарното цвекло. Ружка подканяше:

— Хайде, хайде, че трябва да сме пред дружите. Нами сме обещали в чест на Деветия конгрес на Партията да получим по 400 килограма от декар над плана! Павлина подхвърля:

— Тази година обещанието ни е много голямо — да получим по 650 килограма царевича, по два и половина тона дини от декар и по 100 килограма грозди в повече от декар. Ще успеем ли?

— Шом ви даваме торове, бдете сигурни, — азе участие в разговора и бригадирът Андрей Димитров, който беше се явил изневиделица.

Разговорът неусетно мина в друга насока. Ружка се интересуваше, кога звеното ще замине на задружнична екскурзия, наградата от ТКЗС за получено по 7530 кг захарно цвекло и изпълнение на плана над 125 на сто. Четирите пръсти на Евдокия Георгиева с голяма точност и любов откъсваха излизните стъркчета захарно цвекло. И тя се намеси.

— То и миналата година ходихме на екскурзия в Румъния, а Дряновския манастир и пещерата още не сме посещавали. — И там ще идем. — обеща усмихната Ружка.

Когато човек се веледа в живота на Ружкиното звено, ще види колко далеч са отишли тези скромни труженици. Гледаш ги вечер да се връщат от работа, умората се чувствва, но те са пак усмихнати, весели, закачили. И още не влезли в селото, ще ги видиш в чисти дрехи, забързани за покупки, на събрание или кино. Много от тях участвуват в обществен живот. И затова то заслужава високо отличие „Звено за комунистически труд“.

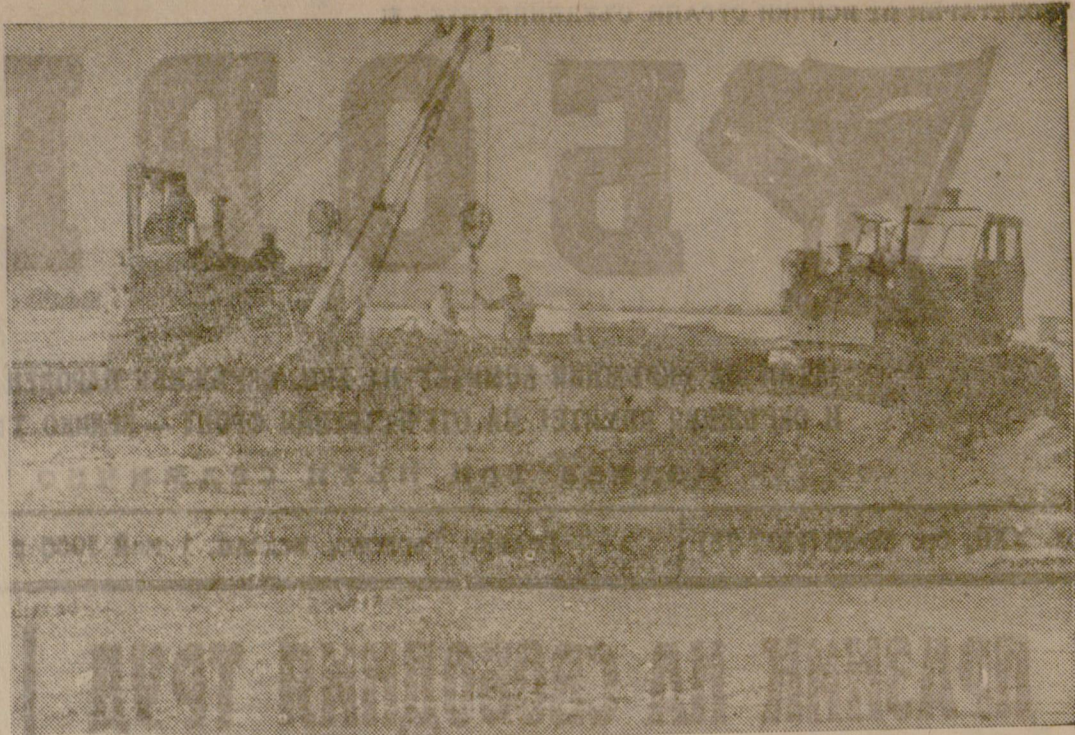
В. ШОПОВА

М. ПОНЕВ

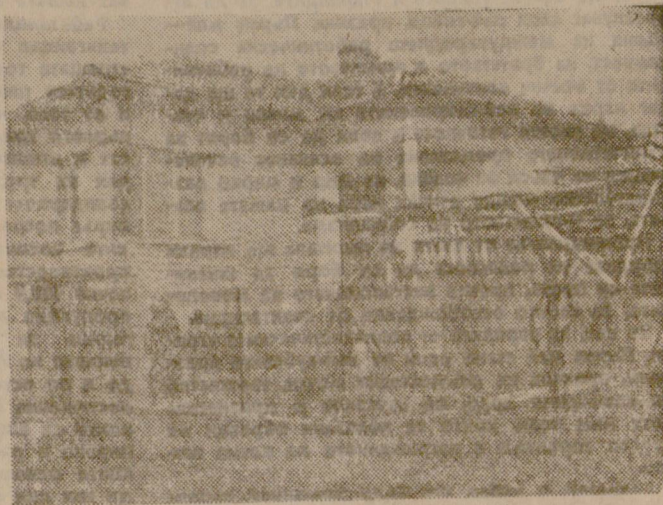
от Общественията редакция на в. „Борба“ в Полски Тръмбеш

Георги МУНДОВ

от Общественията редакция на в. „Борба“ в Ресен

Частица от радостта

НЕ ЗНАМ ЗАЩО именно в тази къща решихме да влезем. Не, не защото беше нова. В Джулионца почти всички къщи са нови, а всяка втора е най-нова. И всички си съперничат по красота и изявност на фасадите, по оригиналните си мозайки, вписани в себе си малки огледални късове, които перят дън с огъня на слънцето, а нощем сияят меката светлина на звездите. Тук ни привлече дворът, с голямата неразлистена лозница, с лалетата и зюмбюлите, с бялата каменна пътека, която стига до сушниката с житните пухкави пиленици.

Тишина и някаква спокойствие. Как не се спомнихме! Работно време е сега. И в съседните къщи не се чува глъчка. Навярно всички е на полето. И, малко разочаровани, ние решихме да си тръгнем, когато откъм улицката изтича момченце и увисна на портичката. Ах, ето кой живеел тук! Но то изчезна, както и беше се появило. И само след минута дърпаеше за ръка черноока, приветлива жена.

— Навярно търсите Митко! Синът ми е на полето, и снаха ми излезе. Мишо, — обръна се тя към малкия си внук, — ще отворим на гостите! — и тя гостоприемно ни поведе по стъпалата за горния кат на къщата.

— Това е спалнята на младите, това е гостната, а тук е днешната. Децата най-много обичат тук да играят.

Гледахме и се удивлявахме на уредбата на този дом, на имуществото, събрано изглежда от години, от много поколения. Но ние разбрахме, че се лъжем, щом зърнахме на чистата бяла стена, вместо стара семейна картина. . . грамота: „На тракториста Димитър Михайлов за високи успехи в механизацията. От ЦК на ДКМС“. Този дом е негов, на бившия златен механизатор, а сега механик в кооперативното стопанство в Джу-

лионца. Димитър и Марияка, неговата млада съпруга, са се трудили, събирали са ден след ден, за да издигнат един красив и уютен дом.

— Ние с баща му дадохме само дворното място. А те изградиха къщата преди шест години, подредиха я, — каза така Йорданка, майката на Димитър и усмивката все не слизаше от лицето й. — Ние сме в съседния двор, с другия си син Тодор и Булката му Катя. Те пак ще строят до година. Кой ти гледа вече старите къщи! Митко пак научил лека кола да купува. Млад да е човек на тези години, млад и работлив, — рече тя и през очите й промина някаква сянка, сякаш си спомни за старите си теглила.

Но така Йорданка не можа да се разтърси. Мишо отново я задържа и показа към вратата. Идваше си така му Юлка от детската градина — тъничко русокомо момиченце, със синя престилка и чантичка през рамо. Тя не вървеше, а сякаш летеше през стъпалата като перушинка, подгонена от веселия пролетен вятър. Пак игра ще падне! Откога я чака той! И скоро из стаята разхвърчаха слончето и куклите, забърмчаха камioni. Оживя къщата, разлюляха пъстри главички лелетата на двора.

Ние си тръгнахме. На прага ни срещнаха две млади, засмехени жени — двете снахи на кака Йорданка. Живееха в два двора, в две къщи, но се чувствваха от едно семейство, тъй беше ги сдружила любовта им към двамата братя, майчината обич на кака Йорданка.

— Заповядайте догодина в нашата нова къща, — покани ни Катя.

Напуснахме този дом, пълен с радост и щастие, и си мислехме, че то е само частица от радостта и голямото богатство, което има сега в нашите родни села.

Петранка ДИМИТРОВА

Сн.: Иван ВОДЕНИЧАРОВ

С марка: ДМЗ „Първи май“

НА ПЪРВИ МАЙ членове на младия колектив от машиностроители на ДМЗ „Първи май“ в Полски Тръмбеш ще манифестират с радост. Все още е малка трудова и житийската история на завода, но произведените от него машини и съоръжения са спечелили любовта и признателността на хиляди кооператори от Родината.

Във всеки цех и бригада сега тук кипи трескаво напрежение. Изпод треските ръце на младите и упорити машиностроители всекидневно се раждат така нужните за животното-

вдството машини и съоръжения. Те спомогат за по-скорошното механизирание на редица трудоемки процеси. Затова животновъдите очакват винаги с интерес и нетърпение всяка автопилка, всеки обикновен или публичен транспортатор, фуражозапарник, цвеклорезачка и др.

Само през април бригадите на Иван Михайлов, Христо Филев и Георги Кръстев произведоха 80 транспортатори. Други работници и специалисти изработваха млечни хранилки, помпени станции за селата Обединение и Каранци. Всичко трябва да бъде изработено качествено и срочно. Затова бригадите в предмайското сърев-

нование бяха дали обещания и те удържаха по работнически на дадената си дума.

Още през март започна трудовата надпревара в чест на Шестия конгрес на Профсоюзните съюзи, Първи май и Деветия конгрес на Българската комунистическа партия. По време на съревнованието най-много надпланова продукция изработиха бригадите „Н. Вапцаров“ и „П. Пенев“, както и бригадата на Михаил Стефанов, която изработва парните котли.

Хубави и големи са успехите в предмайското съревнование на всички. Но най-големите са на бригадите, които участвуват в движението за комунистич-

ски труд. А те са дванадесет. Две от тях — бригадите „И. Пенев“ и „Хр. Ботев“ — вече са удостоени с високо звание. По тях в социалистическото съревнование се развиват и бригадите на Димитър Христов, Христо Илиев и др.

Днес, на големия първомайски ден, полсотръмбешките машиностроители ще бъдат радостни и от това, че машините и съоръженията, излезли изпод техните ръце, носят марката на ДМЗ „Първи май“ — Полски Тръмбеш.

В. ШОПОВА

М. ПОНЕВ

от Общественията редакция на в. „Борба“ в Полски Тръмбеш

Георги МУНДОВ

от Общественията редакция на в. „Борба“ в Ресен

в. „БОРБА“

Бр. 4, стр. 52/53, 1, V, 1966 год.

РАДИОПРОИЗВОДСТВОТО ВЪВ ВЕЛИКО ТЪРХОВО

ОТМИНАХА НЕУСЕТНО няколко години от оня пролетен ден, когато във Велико Търново беше открит Заводът за радиоприемници. Неговият млад колектив работи в производството на един единствен радиоприемник, който срещна радужен прием у нас и в страни, далече зад нашите предели. Оттогава бъдещето на своя град ние свързваме и с развитието на родната радиопромишленост. Мечтите и перспективите вече стават дела. Затова в навечерието на Първи май потърсихме инженер Руслан Цонев, директор на Радиозавода, за да сподели с нашите читатели сегашните възможности на заводския колектив и неговата бъдеща работа. Срещнахме се в участъка за настолни лампови радиоприемници. Той сподели накратко следното:

В МОМЕНТА, пък и вероятно до края, начело в предпроектния съвещаване ще си останете този участък. Той ще произведе 1000 радиоприемника над план за с. И с чест ще застане на челно място

С ОБИЧТА НА ХОРАТА

С ВЪЗХИТЕНИ ОЧИ не вървим из старинната част на Велико Търново, из кварталите на Елена, Лясковец, където широки стрехи са се надвесили над улиците. Далечен труд на стари майстори тук ни е оставил една обич към родното, към нашето. Кой не се е радвал на онова, което са ни оставили майсторските ръце на уста Колю Фичето... Нови слънчеви страсти се изписват сега изпод ръцете на приемниците на някогашните български майстори и носят нова радост, стават нов лик на дните ни. Но има труд, който остава скрит за погледа — трудът на проектантите. Дълги часове на преизпитаване, търсене има той, докато стигне в ръцете на строителите, на тия, които ще му дадат път и душа.

Напрегнат и осмислен е трудът на проектантите. В него струи обичта към хората, частичка от красотата на дните ни. Само през тази година те ще дадат зелена улица на редица обекти от жилищното, културното, битовото и промишленото строителство и днешната столица на Родина — Велико Търново. Започна строителството на туристически хотел с 80 легла, хотел със 100 легла, къмпинг „Боярски стан“... Ще бъдат изградени основно училище в кв. „Толбухин“, младежки дом на ул. „Хр. Ботев“ и много жилищни блокове.

Големият план за развитието на Велико Търново поставя пред колектива на Районната проектантска организация огромни задачи, а и във водостопанството, а и във водостопанството, електроизграждането, геоложиките проучвания. Трудно, но хубаво начало! Любимият град трябва да стане още по-приказка! И ще стане! Това е думата на проектантите.

арх. Н. СЕРГЕЕВ

В името на човека

ЗА НАЙ-ЦЕННИЯ КАПИТАЛ — здравето на хората — денонощно бдят войниците в бяло. На своя висококуманен пост са и здравните работници от Обединената градска болница в Павликени.

В болницата работят пет бригади, завоювали званието „Бригада за комунистически труд“. Това са образованите бригади в хирургическото, акушеро-гинекологическото, детското, вътрешното и диспансерното отделение. „Паспорт на трудовата слава“ придобиха 23 здравни работници, а 76 са удостоени със званието „Ударник за комунистически труд“. Между най-достоините са и двама отличници на Министърството на народното здраве и социалните грижи д-р Христо Н. Киров и акушерката Милка П. Кирова. По случай Деня на здравния работник отдел „Народно здраве“ при Окръжния народен съвет изказа благодарност на 20 лекари, зъболекари, аптекари, фелдшери, медицински сестри и санитарни от Павликенската болница.

Условията на нашите здравни работници — споделя главният лекар на болницата д-р Никола Гинев, — са насочени към непрекъснатото подобряване на амбулаторно-поликлиническото обслужване на населението от района — За уточняване на диагнозата широко се използват паралелните методи на изследване, лабораторията, рентгенът, електрокардиографът и какво ли не. Нашите хора преодоляват редица трудности, свързани с голямо напрежение, но задоволяват трудещите се с висококачествена медицинска помощ. В резултат на техните постоянни грижи, болничната смъртност за различните отделения е малка.

Сниженето на смъртността най-добре личи от състоянието

заводската колона в големия празничен ден. Задача над задачите пред целия колектив е високото качество. Малко е да се каже така, защото сега се готвим да отговорим и чия на признава, издигнат от Пловдивския електроапаратурен завод на Националното съвещание по качеството: „Да се произвежда продукция само на световно равнище!“ Основното при нас, за да се постигне това, е внимателното преизпитаване на конструктивната и техническата документация.

Конструктивният отдел изработи нов музикален „шкаф“ — „Янтра“, който бе показан на неотдавнашното Национално съвещание на младите научни-технически работници. Съвместно с Института по радиоелектроника се разработва нов малък супер на транзистори под наименованието „Албена“. Нашето желание е той да бъде хубав, като това чудно българско име. С желание разработваме и нов универсален портативен радиоприемник, който ще може да се монтира на ко-

лите.

През 1967 година цялото родно радиопроизводство ще премине във Велико Търново. И числото на произвежданите радиоприемници от 155 000 ще нарасне на 240 000 годишно. Ръководството на завода вече започна подготовката за изпълнението на новия си план за следващата година. Тя се изразява на първо време в разширение на съществуващите работни площадки. Едновременно с това правим всичко възможно през второто шестмесечие на тази година да започне строителството на новия Завод за телевизори и радиоприемници. Голяма помощ в това отношение ни оказват съветските другари. Съвсем наскоро сред нас беше председателят на Всесъюзното обединение „Промашинспорт“ — Д. Г. Казюков. Чрез него бяха ускорени и уточнени някои въпроси по проектирането и довършването на комплектите машини и съоръжения. Освен с тези радостни постижения и събития, заводът ни посреща Първи май с експедираните първи няколко вагона радиоприемници за Унгари, от предвидените 15 000 за износ. Това беше за нас голямо изпитание, но с колективни сили го издържаме успешно.

Ето с какво накратко нашият завод посреща Първи май!

М. СТЕФАНОВ

Роден за Железниците

МЕЖДУ НЯКОЛКОТО електровазона от пътнически график в едното Горнооряховско през март машини на 42—01 има най-много пропътувани километри — 15 249. Тя се обслужва от бригада, включена в движението за комунистически труд и една от трите двойки в състава Ганчо Ковачев — елмашинист и Стойко Бъчваров — помощник-машинист. С тях, един от най-старите на електрическата тяга, се срещнахме.

Връзка се от път. Бяха чисти, спретнати, без да са минавали през каквато и да било баня, и... бодри.

— Удоволствие ми е да правя превози с електровоз, — усмихва се Ганчо Ковачев и е

напълно убедителен. Той е един от първите машинисти в Горнооряховското депо, който след осеммесечен курс за прекалификация, през 1963 година преминава на електровоз. На тези модерни машини като че става неговото второ раждане. И тъкмо тогава при едно пътуване между Пловдив и Пловдив се случва нещо, което още повече усилва привързаността му към електровоза. С тях пътувала една журналистка. Наред с възхищението си от красотата, чистотата и бързината, тя добавя, че все пак не може да се сравнява с романтиката на летенето със самолет. Той, билин летец, възразява твърдо и убедително, че във въздуха

не може да има такава романтика, такава красота, както в електровоза. Особено пролетно време! Пред погледа ти непрекъснато и отблизо се разкриват толкова прекрасни картини.

— Роден сте за железниците! — възкликва удовлетворена журналистката.

Ганчо Ковачев наистина е роден за железниците, за новите електрифицирани железници в обновената ни Родина. За тях е роден и помощникът му Стойко Бъчваров, когато той

нашият репортаж С КРИЛАТА НА ТРУДА

ПРЕДСТАВИТЕЛКАТА НА МАШИНОСТРОИТЕЛИТЕ

ТУКА ОБСТАНОВКАТА

е съвсем необичайна за завод и то машиностроителен. През прозореца наистина се донася скриптенето на край и далечни удари на метал по метал, но тук е тихо — на пръв поглед спокойно. Само Бърта припряно удря по клавишите на пишещата машина и реди дъма след дума на немски език. До нея е приседнала тя — инженер Надежда Беличева. Под нея е глава с една си дълга коса и друга придържа разтворената книга. Трудно е да повярваш, че това е същата Надежда, която всички хора в ДМЗ „Червена звезда“ на гара Дебелец познават. По-скоро в тази поза тя още прилича на студентка, останала сама със себе си при книгите в някой тих кът на студентската библиотека. Впрочем и това не беше много отдавна — 4—5 години от тогава. След многото четене, след напрегатните дни на изпитите, Надежда излезе от Висшия институт по механизация и електрификация на селското стопанство в Русе с диплом и поглед родния край.

В завода е от година и половина. Всъщност тук не е заводът — не само защото няма характерния шум или поне чертожна маса, но защото тук по същество е нещо по-различно. Това е Базата за техническо развитие.

На младата специалистка е идването поведомо много отговорна работа — да завежда отдела „Техническа информация“. За това не стига да си само добър специалист. Искане се и блага обща култура наред със съвършенство в техническата осведоменост, иска се владение на езика, любов към четенето, усет към тази специфична работа.

Надежда не се сепна. Тя само си даде много ясно представа за онова, което се изискваше от нея, и с присъщата й упоритост се зае.

Самодина и половина, а техническата библиотека сега разполага със специализирани каталози и ползва редица най-нови форми на работа, като книгообмена, например, с националната библиотека „Кирил и Методий“. Получилите най-нови издания на техническата литература, всеки брой на 160-те вида, технически списания, фирмената литература от близо 600 фирми из целия свят, благодарение на старанията и упоритостта на предавачките и библиотечката, на фотографа и техника, на целия този колектив от 4—5 души, с невяротна бързина се обновяват там, където зови метал и скритият машинист — във всеки цех, при всеки специалист.

Интересно как се постига това, нали?

Интересно е! То започва така. Всяка нова книга минава първо през ръцете на Надежда. Списанията пък си поемат предавачките. Най-новото, интересното, заслужаващото внимание намиращо в ежемесечния информационен лист, или в ежемесечната листовка за фирмена литература. Най-новото в техническата мисъл, макар и още само загатнато, вече поема своя път към всеки специалист, към всеки цех. Придружава ги маркираният лист, в който всеки отбелязва кои въпроси най-много го интересуват, какво друго иска да му се осигури за четене във връзка с тях. Тогава идват на помощ библиотечката, и каталогите, фотографът с копията от чертежи, макети и модели. На помощ при всяка хрумнала идея, при всеки зароден план е едно малко ядро — колективът на отдела „Техническа информация“ при базата.

И макар че Надежда не е непосредствено в цеховете, тя само за година и половина стана близка и позната на всички хора в завода. Най-пак енергия, нейното горене в работата, която завоюва, направила новобранец член на заводския профкомитет близък и търсен другар.

Нещо ново за комитетите са извършените комисии за работа сред децата, за културен отход, програмната комисия към заводската радиоредба и библиотечния съвет. С много възможности и упоритост тя — отговорничката по културно-масовата работа, се стреми комисии да укрепят, творчески да подготвят работата. Извършва стъпки са смели. Ето, комисията за работа с децата има много интересни замисли: заема се да проучи битовите условия на всяко дете на работник, да направи среща с родители и деца от нощно поведението и успеха на всеки ученик, да помогне за организиране на летния отход на работническите деца.

На Шестия конгрес на Българските профсъюзи, наред със старите, с най-изтъкнатите деятели на профсъюзите, ще се нареди и едно момиче с внимателен, умен поглед и мила усмивка. Зад горбата си то има само 4—5 години трудов стаж. Името му е Надежда Беличева. Може би, на някой от непознатите ще се стори чудно, с какво то е заслужило тази чест. Но хората, които я изпращат, машиностроителите от ДМЗ „Червена звезда“ знаят, че инженер Надежда Беличева заслужава, заради работата си като специалист, заради работата си сред тях.

Вл. ЙОРДАНОВА

ИЗАН АНЧЕВ

ПЪРВОМАЙСКО

Хей, Първи май, задъхан, Първи май, засмян посрещай трудовете хора и вечната си младост им раздавай да бликне тя с възторга им в простора и, полетяла в близалата шир, на гълъбите със крилата бели да разнесе из родните предели тържествения химн: „Да бъде мир!“

Дългогодишният профгруппорг

РАЗЛИЧНИ СА ХОРАТА.

Почетото са добри, разбрани, справедливи. Но има и такива, на които все още не са станали чужди чертите на еснафщината и завистта. Има такива, които понякога не толкова от злоба, колкото от дребнавост и липса на такт и зрелост, ще споделят помежду си: „Стига толкова сме избирили Любина за профгруппорг!“ И като че наистина са готови да го сторят. Да я сменят съвсем не знаят, че не притежава или е престанала да притежава нужните качества. Не знаят дори, че понякога ще трябва да чуят горчиви, но справедливи думи от нея в интерес на работата. Чисто и просто пожелава да се сменят.

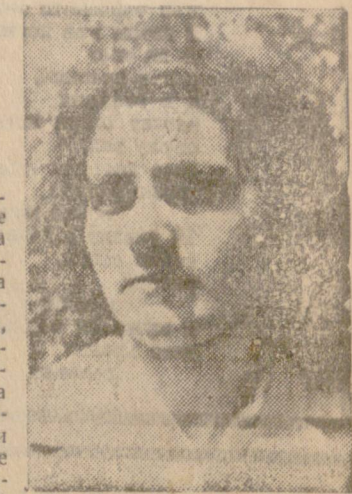
Зашто от постъпването й в комбината преди повече от десет години е непрекъснато профгруппорг. Зашто за неуморния и висококозвателен труд е тачена и често избирана в деловия предвидим на различни тържествени събрания. Но, щом дойде моментът за избор, и тези гласове замаяват. Надделява здравият разум, че не е въпросът да се сменят, когато не така лесно може да се намери не само по-достоен от нея, но дори и равносетен. И ръцете отново и едновременно се вдигат за Любина Гинева, за сръчната затварячка, за незаменимата работничка от ДКК „Република“ — Свинов.

Затварянето с автомат е сравнително лека операция. Но понякога Любина работи

и на крачна затварячка машина. Тук напрежението е твърде голямо. Нормата е да се затвори около седем хиляди кутии. Обикновено на една лента работят две затварячки. Но идват моменти, когато колегата се е разболела или по време на усилената кампания се налага да бъде пратена на друга работа. Какво трябва да се прави в такива случаи? Да се спре производството ли? Не! С високо съзнание, с готовност и вяра в силите си Любина поема да затваря кутиите на цялата лента. В такива дни сама е достигала от 11 000 до 11 500 кутии. Как — сама си знае, но е постигнала и най-важното — спасявала е положението. Неведнъж! Затова всички я ценят, затова сред целия колектив на предприятието тя се ползува със заслужено уважение.

Любина живее близо до комбината. А консерватна промишленост е такова, нещичко — понякога се предполлага, че няма да има работа и смяната се освобождава. Но пристигнал суровини, които трябва бързо да бъдат пратени. И трябва пратеници на предприятието да търсят работниците по домовете им. Любина винаги една от първите се е отзовавала да помогне на своето предприятие. И винаги с готовност за постигане на колкото е възможно по-висока производителност на труда. Тя не е празно и удостоена със званието „Ударник на комунистическия труд“.

Не напразно повечето от половината работници в смяната също се гордеят с това високо звание. От смята, на която Любина е профгруппорг толкова години.

Ударничка, профгруппорг, а от две години и член на заводския профкомитет, Любина Гинева има зад гърба си низ от прекрасни дела, които заслужено я определят за делегат на Шестия конгрес на Профсъюзите. Един от четирите делегати на трудещите се от Свинов. Това старателната работничка приема като голяма морална награда. А за заслужените награди отплата е още по-активната й дейност. Думата на делегатката от ДКК „Република“ е: в чест на Деветия конгрес на Партията да постигне още по-големи трудови успехи.

Вл. ПЪРВАНОВ

в „БОРБА“

Стр. 3, бр. 52/53, 1-IV, 1966 г.

В ЕЛЕНСКИЯ КРАЙ

ПРОЛЕТТА отдавна шета в ранобудните поля и долини на Еленския край. Тя е дошла заедно с песните на птиците, с пъстрите росни цветя, за да очисти гърдите на тружениците в светлия първомайски ден. С радостни успехи, с хубави дела посрещат празника трудовете хора от Елена. Обхванати от масов политически и трудов подем в чест на IX конгрес на БКП и VI конгрес на Профсъюзите, работниците от промишлените предприятия, ДЗС, транспорта и строителството постигнаха хубави трудови успехи. За първото тримесечие на годината промишлеността даде надпланова продукция за повече от 80 000 лева. Успешно изпълняват завършената производствена програма колективите на Промкомбината, ДАП, предприятието за училищни мебели и пособия, ДСП „Родона“ и други.

Цехът за ремаркета в Промкомбината, който миналата година произведе 200 ремаркета, сега само за четири месеца изработи 160. Клонът на ДАП в града и клонът на „Транспред“ станаха окръжни първенци за първото тримесечие. Значително преизпълняват плана за млекододай и животновъдните от централната ферма на ДЗС. Всички свои успехи трудеците се посвещават на предстоящия IX конгрес на БКП, като израз на дълбоката любов, която хранят към Партията-ръководителка.

Изпълнението на новия петгодишен план е свързано с осъществяването на редица задачи за развитието на икономиката на гр. Елена. Разработват се проекти и в следващите години ще започне изграждането на Завод за строително и специално техническо стъкло. Извършват се проучвателните и проектантските работи за направата на жп линия Златарица—Елена. Създадено в началото на тази година държавно земеделско стопанство открива по-големи възможности за развитие на селското стопанство в нашия район.

В тия мероприятия на Партията и Правителството населението от Еленския край вижда реален израз на партийната политика и ще вложи своите сили и способности за тяхното осъществяване.

Христо СТАНЕВ
секретар на ГК на БКП — Елена

Героят на социалистическия труд Тодор Колев сред гостите.

нашият репортаж С КРИЛАТА НА ТРУДА

Дръзновение и успехи

УТРОТО едва е пропъдило здрача, когато Беларуст на героя на социалистическия труд Тодор Колев, и неговия сменник Йордан Йосифов плавно потъва в меката пяна на чернозема на Керезлия. Сянката проряза първите, прави като опната струна, редове. Но едва „загрели“ и ето, че край блока спира автобус. Гости от ТКЗС — Тишевица, Врачанско — механизатори, бригадири, звеноводи. Такива гости на механизаторите от Обединение идват почти всяка седмица, и то от цялата страна.

— Няма шо. Трябва да се спре, — усмихва се Тодор. Гостите са любознателни. Питат за всичко. За всичко с готовност им разказва Тодор. — А най-важното при нас,

което може да ви кажем, както виждате, е едновременно сеитба и брануване. За това ни научи пак нашият добър приятел от Съветския съюз, героят на социалистическия труд Владимир Первицкий, който наскоро ни гостува. С това ние спестяваме цяла производствена операция — необходимото трето култивиране на почвата преди сеитбата на царевицата.

Бригадирът на първа тракторно-комплексна бригада в Обединение — Стефан Бенев, обяснява, че бригадата е съставена от 20 механизатори с 10 машини и 30 кооператори. Те обработват 13 000 декара земя. Върху 6400 декара тази година ще отглеждат пшеница при среден добив 250 кг, 3000 декара царевица — по 430 кг. Имат ечемик, слънчоглед, фуражни и други култури.

Опитът ни показва, че специализацията в работата дава най-добри резултати, — продължава Стефан. — Затова ние изградохме в бригадата четири специализирани звена — на Тодор и на Иван Стойнов — за отглеждане на царевица и пшеница, на Колю Николчев — за слънчоглед и пшеница и за фуражни култури — на Спирidon Спирidonov.

При царевицата, пшеницата и ечемика и въобще при всички култури със слята по-върхност, ние сме постигнали сто процента механизирана обработка. На път сме да осъществим това и за слънчогледа. Все още ни бави, обаче, захарното цвекло, за което са необходими и специални сеялки, и калибра-

Сладък е обедът с всички.

ни семена, — разказва Тодор.

Хората на Стефан Бенев са един прекрасен, възоржен колектив с хубави дела и смели творчески мечти.

— Да постигнем сто процента механизирана обработка на всички култури при най-ниска себестойност. Да достигнем въобще световното равнище за 100 кг продукция — такава е нашата близка цел. Ще се освободят тогава хората от тежкия непосилен труд. Ще им остане време и за отдих, и за самообразование. Ще помислят повече и за уюта на своите домове, на своя живот, — с амбиция и дръзновение завършва разказа си Стефан Бенев.

И това, те, хората, които носят с чест и гордост звание „Колектив за комунистически труд“, непременно ще сторят.

Няма задача, с която този

мъжествен колектив да не се е справил достойно. Дори и в миналата тежка година бригадата преизпълни годишния си план и произведе 100 кг царевица за 14 минути при себестойност 1.72 лева. Те дори сами си построиха бригаден клуб и грижовно го обзаведоха. Поддържат в него „левака на честността“.

...Пролетта облича с чудна празнична премяна хлебобродните поля и с топла радост и надежди налива сърцата на всички. В тези дни за големия празник — Първи май, за Деветия конгрес на любимата ни партия, хората на Стефан Бенев са обещали скъп подарък — 185 тона зърно надпланова продукция на стойност повече от 22 000 лева. Пионерите на комплексната механизация не ще се посрамат.

Генчо МУСИНСКИ

СЛАВ ХР. КАРАСЛАВОВ

МАЙ В ПОЛЕТО

Пак протягаш цветята за ласка, мое старо и вечно поле. Като мъх върху слънчева праскова раснат хора, размахват криле и мечтаят.

И техните мисли смело тръгват в небесния свод, дето зреят звездите сребристи, дето тегне и лунният плод. С теб се радвам! ... Оння, които цял живот са дълбали пръстта, днес отглеждат сред едрото жито на геройската слава

честта, и поемат със нея. И тя е в първомайския

поглед, чист, във червеното знаме сияе

и звъни във космичната вис. А на пост и във празник, и в делници

вдигат стари могили чела, върху тях, като вятърни мелници, махат радари

тежки крила. Те улавят с невидими пръсти черни сенки, ракети

и цвят, и шума на редиците гъсти, дето хранят

големия свят.

ОПИТАТЕ ЛИ СЕ да търсите някоя от шофьорите на товарния транспорт на ДАП — клон Горна Оряховица, гдето ли ви очаква сполука. Те винаги са на път.

Заварих Атанас Николов край колата с № Тн 12—67. Дясното предно колело бе свалено, но в карусерията си стояха готови две големи бълви.

— Днес ще гледаме да оправим колата, че утре трябва да съм на път.

— За къде?

— Близко два месеца вече зоя от с. Московце вино за Винзавода в Лясковец. Скоро ще се превъртим в Нови пазар, после в Силистра. ... Товари има навсякъде.

— Питате има ли трудности? ... Че то без тях не може. Само не знам какво по-точно да ви разкажа. ...

Атанас сбърчи вежди. Например, преди десет дна карах камиона с пълни бълви по наклон от Шереметя към Лясковец. Ремаркетото беше със съ-

що такъв товар. Но един колега не ми даде правилно път. Наложих се да завия повече, отколкото трябваше. И тогава, там близо до чешмата, шкодата се наклони към стръмнината. Всеки момент виното можеше да потече и, вместо да стигне до завода, да погне в земята. Но сам нищо не можех да направя. Добре, че мина колегата Трънкови. ... Помогна ми човекът.

Николов стана по-разговорлив. — То пак, като е топло и днес случи нещо, ще стоим и ще го оправим. Но тая зима карах ме месо за София. Минахме Ябланица и се заизкачихме по стръмното. Беше паднала поледица и боксувахме. Хвърлих малко мляк, минех няколко метра и колата пак не ще да вървя. По едно време почувствувах, че колата се унася. Скочих. Бяхме с един колега. Двамата успяхме да спрем машината.

ПЪЛНОКРЪВЕН КУЛТУРЕН ЖИВОТ

ЛЯСКОВЕЦ има стари културни традиции. Тук в дните на петвековното турско робство величавият дух на българина имаше своя крепост. Лясковец беше пламтящо огнище и по времето на фашистката робия. ...

В дните пред светлия Празник на труда и пред всенародното чествуване ламетта из априли цяла седмица наред читалищният салон посрещаше посетители, живя пълнокръвен културен живот. Тук се състоя

и районният преглед на песните и танците. Със затаен дъх многобройните посетители следяха борбата между колективите, състезаващи се за участие в окръжния празник. От няколко съседни общини бяха те — Долна Оряховица, Килифарево, Балван, Джулюница, Дебелец. Лясковчани бяха между първите.

После, ... празниците през Седмичната на детската книга и изкуствата за деца. Интересна бе и читателската конфе-

ренция на тема: „О, минало, незабравимо!“ на учениците от училище „Цани Гинчев“. И тук сърцата затуптяха с огнения трепет на априлци, оживяха картини, образи — святки образи на борци-герои. Хубав израз на признанието бе подеятата от целия салон възрожденска песен „Вятър ечи, Балкан стене“.

Т. ЛИЦОВ
от Обществена редакция на в. „Борба“ в Лясковец

ЗАВИРЯВАНЕТО НА РЕКА ЯНТРА ВЪВ ВЕЛИКО ТЪРНОВО

ХИЛЯДОЛЕТНА наред Янтра дълбае стръмните скалисти брегове, за да извае живописното си Велико-търновско дефиле от Устието пред Боруна и Света гора, зад Франк-Хисар, между Царевец и Трапезица, и да се промъкне през хладния Дервент към равнината.

Отколе този красив кът е населяван. Обитавали са го племена и народи с най-различни начини на живот и свои съдби.

Град Велико Търново възвръща славата си на един незабравим и приказен град, един от центровете на международния туризъм.

В изпълнение на Постановление № 6 от 10. II. 1966 г. на Министерския съвет е изосъществяването на идеята за

повдигане нивото на водите на р. Янтра в района на града, както и за създаване на плувна и гребна водни бази.

Целта на повдигането на нивото на водите е да се създадат условия за културен отдих край реката, да се внесат подобрения в микроклимата на града, а заедно с това да се създадат по-добри възможности за показване пред гостите на причудливите надскални къщи от към непознатата ни асета страна, както и да се създадат, чрез водните огледала, още по-добри художествени условия на река Янтра, като градообразуващ елемент на Велико Търново и като декоративна съставка на общата картина на града.

От архитектурни и художествено-декоративни съображения завиряванията ще бъдат направени на възможно повече места, за да не се нарушава чрез чувствителни съоръжения

природната красота на реката. От друга страна местата на праговете за завиряване са подобрани така, че да създават по-добри условия за допълнителни художествено-декоративни ефекти, без да се налагат като инженерни съоръжения в общата панорама на града, гледана от някои характерни градски и крайградски части.

При всички случаи при повдигане нивото на Янтра ще се създадат условия за водна база, за гребен спорт, както и за свободно преминаване с лодка (особено вечер) в участъка на гара Велико Търново до стария Ферус-Абдулахов мост за квартал „Трудов фронт“.

В идеите разработки за завиряването се предвижда да се изгради каскада от няколко бентове, като повдигането на нивото на водата ще започне от гара Трапезица и ще стигне до ДИП „Балкан“. В този участък се предвижда да се

възстанови бентът при ДИП „В. Мавриков“ и по него да се прокара автобусният път, който ще свърже двете части на кв. „Асенов“. Предвижда се съществувателни бентове между кв. „Асенов“ и кв. „Трудов фронт“ да бъдат задръжани.

В по-далечна перспектива бреговете на р. Янтра в чертите на регулационния план на града ще бъдат укрепени с подпорни стени, ще бъдат оформени с декоративни зидове, алеи, крайречни сепарета.

В първия етап се предвижда да се изградят 2 бента. Първият ще се изгради в профила на р. Янтра, непосредствено до разрушения яр, при старата баня „Баш хамам“. В издължен профил реката на това място е оформила бързок, над който започва естествена водна плоча. Височината на бента ще бъде около 1.60 метра.

Вторият бент ще се изгради

на около 80 м над моста между тунелите по жп линията Ст. Загора—Русе. Височината на този бент ще бъде около 2.70 метра.

И двата бента ще се изградят масивно от бутобетон. За преминаване на малки лодки, през бентовете се предвиждат шлюзови устройства, които ще гарантират плаването с лодки по р. Янтра от гара Трапезица до гара Велико Търново и обратно. В средата на бентовете ще се оформят рибохранилища.

Повдигане нивото на р. Янтра е съобразено и с главния колектор на градската канализация, чието строителство започна.

Строителството на двата бента се предвижда да започне в най-близко бъдеще.

инж. Л. ПЕТРОВ
началник на „Водпроект“ — Велико Търново
арх. Т. ТУНЕВ
гл. архитект на Велико Търново.

ЯТО ПРЯД ПОЛЕТ

НЕ СТАВА ДУМА за самолети или птици, които се готвят за полет в небесните простори. Касае се за ятото на студентите от последния курс на Бисния финансово-стопански институт в Свищов, които скоро ще полетят из нашата Родина. Само няколко месеца още и те ще се вляят като нова струя в нашия творчески живот.

Тази година ново ято от 160 студенти ще полети към Велико Търново, Плевен, Пловдив, Враца, Бургас, Хасково, Ловеч, Силистра, Севлиево, Михайловград, Видин, Благоевград, Казанлък, София. Младите специалисти ще заемат работните си места като счетоводители, икономисти, инспектори, плановници, банкови служители, застрахователни работници. Първостепенен, богата брояница от различни професии със самостоятелна стойност и значение.

Четири години вече в списъка на добрите студенти стоят имената на Генали Живков, Димитрина Григорова, Анка Иванова, Евлогий Добричев, Марин Маринов, Минко Марков и др. Запитайте, кой и да е от асистентите, преподавателите и те ще ви разкажат за тяхното трудолюбие, за познанията им, за широките интереси.

По специалност счетоводна отчетност броят на студентите бе най-голям — 91, по финанси и кредит — 48 и по застрахователно дело — 21.

Наред с учението студентите започнаха да се проявяват и като добри изпълнители на песни, артисти, декламатори и спортисти. Комсомолското дружество навреме обхвана младежките сили и правилно ги насочи. Открил бе пътят на масовите културни и спортни прояви, на художествената самодейност.

Наближават фестивалните дни, изпълнени с оптимизъм, с голям творчески ентузиазъм. Редуват се репетиции, тренировки, без обаче да се забравя учението. Студентите от последния курс вземат активно участие във фестивалните дни и се нареждат на първите места. На високо равнище преминаха и вечерите на географията, философията, на специалността, на пролетта. Възхита предизвикваха „артистите“ участници в драматичния състав, като Севалина Мочева, Радка Денчева, Михаил Горалов. Не се посрамиха и танцовите Росица Генчева, Начо Чешмеджиев, Развигор Данчов. ...

На общестудентските игри в София Георги Паралов и Илия Личев се представиха отлично и завоюваха златни медали по тенис на маса. Голям е делът на студентите от последния курс за завоюване на сребърните медали по футбол. Добри са проявите и на баскетболистката Спаска Вачкова. Незабравими ще останат и бригадирските дни на обект „Златна Панега“.

Сега ... идва държавният изпит, идва посветането към диплома и ... приемането в голямото училище на живота. А това става в дните пред Деветия конгрес на Партията. И то още повече задължава.

К. БАКЪРДЖИЕВ
от Обществена редакция на в. „Борба“ в Свищов

КОЛКО УМНО поглежда първокласничката Йорданка Димитрова Станоева от село Камен! Та нали тя се готви да посрещне първия Май като ученичка? Нали за нейното и на всички деца щастие е насочен трубот на татко и майка?

На крилата на труда се осъществяват мечтите на Йорданка и нейните връстници, които ще живеят и творят в комунистическото бъдеще на нашето Отечество.

И Първи май, нашият светъл празник, възхвалява труда, мира и щастията на хората, одесеторява силите за нови по-големи дела в чест на Деветия конгрес на Българската комунистическа партия.

АПРИЛЦИ

Кое отново тук ме спира
и кара ме да свържа пак
към мавзолея в манастира
със вечния му полумрак!

Аз идвам тук при тая вяра
на пламениния Харитон,
направил таз обител стара
да ходим и сега с поклон.

О, вярата на великани!
Не е изтекла тя дори
през черепите издълбани
от ножа като пещери,

Таз вяра в дървени топове
и във востанали села —
от разтопените окопи
та паметници им отля.

И аз докосвам знамената
и камните на зида,
та в нейната победа свята
отново да се убее.

СТЕФАН СТАМБОЛОВ
Роден в град Велико Търново
на 31. I. 1854 г. Главен
организатор на Старозагорското
въстание през 1875 г. Член
на Българския Централен
революционен комитет. Апостол
в Първи Търновски револю-
ционен окръг.

ГЕОРГИ Д. ИЗМИРЛИЕВ
Роден на 21. IV. 1852 г. в
Горна Джумал (днес Благоев-
град). Първоначално учи
в родния си град, после в Серес
и Цариград. През 1872-1873
година е учил в българското
училище в Цариград. През
1875 година учи в Одеското
пехотно военно училище. Из-
викан от Хр. Ботев да взе-
ме участие във въстанието.
Член на Българския БРЦК.
Изпратен за помощник апо-
стол в Първи Търновски ре-
волюционен окръг. Заповен
и обесен в Горна Оряховица на
28 май 1876 година.

БЕШЕ в края на април 1876 г. Тревожна
на тишина потискаше Горна
Оряховица. Черно предател-
ство разкри готвеният въста-
ние. Турците започнаха арес-
ти. Някои от членовете на
комитета, възползувани от
нощната тишина, се укриха.
Други бяха обсадени в къ-
щата на Христо Долнооряхов-
чованина. Стрелбата не пре-
ставаше.

Градът прекара тревожна
нощ. Никой не смееше да
заспи. Във всеки дом със
свити сърца очакваха да се
потропа на портите.

На разсъване турците ус-
пяха да заловят обсадените
Георги Измирлиев — Маке-
дончето и Иван Панов. Тур-
ците не криха намеренията
си да грабят и палат. Те от-
давна търсеха сгоден случай
да покажат на българите сво-
ята сила.

Още не беше съмвало до-
бре, когато из града се раз-
несе злобеща вест — втори-
жени до зъби башибозуци,
нощували на Честово, на-
каха да съмне, за да опожарят
града. От шумен пък тър-
нал с отряда си жестокият
Фазъл паша.

ПОДГОТОВКАТА В ЛЯСКОВЕЦ

СЪЗДАНИЯТ от Ле-
вски революционен ко-
митет в Лясковец около 1869
година е имал главни дей-
тели: Марин Цонзаров, Марин
Станчев, Тодор Делипенчев,
Димо Вълчев и други. Първо-
начално секретният адрес на
комитета е бил „Петку Паров
у Лясковец“ от нарицателно-
то за лясковчани „парусча-
ни“. Късно време след това
сам Левски нарежда да се
преименува на „Бору Илен-
чениц у Лясковец“, което ид-
ва от Марин Еленчанина т. е.
Станчев, бащата на когото е
бил преселник от Елена.

След Ловешкия комитет,
където се е намирало седали-
щето на БРЦК, Лясковският е
играл видна роля в организа-
цията на частните революцион-
ни комитети във Великотър-
новско. След залавянето на
Левски и провала в Ловеч,
архивата на БРЦК била прене-
сена в Лясковец в доверено
лице на Левски, Марин
Станчев. В едно писмо от
Христо Ив. Книговезеца (ар-
хив в Народната библиотека)
четем следното важно изве-
стие за Лясковския комитет.
„В Лясковец у Марин
Станчев има още много неща,
които трябва да ги потърси-
те щото се пренеси комитет
там подир улавянето на Ле-
вски под надзирателството на
Дели Христема, негов 1-ви
другар“.

Освен от Левски и Дели
Христема Лясковец е посеща-
ван от всички видни дейци
на революцията: Матей Пре-
ображенски, Ангел Кънчев,
Димитър Общи и др. Христо
Иванов Големият потвърждава,
че в дома на Марин Стан-
чев се е състояло събрание
на представителите от съсед-
ните комитети, където са
разисквани и одобрявани раз-
пореденията на проекто-ус-
тава на БРЦК.

... и в Лясковец у Мари-
на Станчев в къщата дод
В. Ив. Левски, Димитър Об-
щи, Ангел Кънчев, носещи
ръкописния закон за комите-
тите, които да се ръководят
по него. ...

Ударът, нанесен на ВЦБРК
със залавянето на Васил Ле-
вски и смъртта на Ангел Кън-
чев, бил голям. Това дало от-
ражение на революционното
дело. Едва есента на 1875 го-
дина започват да се възобно-
вяват старите комитети. Сте-
фан Стамболов, Георги Из-
мирлиев и учителът Иван Па-

нов са главни дейтели в под-
готовката на окръга за всеоб-
щото въстание. Лясковският
комитет е един от тези, ко-
ито развиват широка и треска-
ва дейност за подготовката.

В редица писма на дейците
от Горнооряховския револю-
ционен център се вижда, че
представителят на Лясковец е
викан често на заседанията в
Горна Оряховица. Ето какво
четем в едно писмо:

„Бай Марине,
много те моля да дойдеш
утре в неделя към обед тук,
защото има да се върши ра-
бота. Напусни всичката рабо-
та чи ела тук.“

Приеми поздравление от
твоя прител
Иван Панов
учител“

Горна Оряховица, 13 декем-
ври 1875 година.

С друго писмо в навечерие-
то на априлските събития ко-
митетът се обръща към Ма-
рин Станчев с молба: „...
понеже се явява голяма нуж-
да от пари за разностоимия
много работи, то молим ва
от страна на всички да преда-
дете на приносящия настоя-
щото колкото пари имате съ-
брали, че той ще ви даде на-
среща една разписка. Ако ли
пък нийк, то Вие ги донесете
до довечера. Но до довечера“.

24 март 1876 год.

Ханът на Марин Станчев
служел за подслон и връзка
на народните борци. Там се
приготвяло всичко необ-
ходимо за въстанието, там
съзакляниците полагали клет-
ва. Трескавите приготовления
били обхванали цялата сво-
бодолюбна младеж на Ляс-
ковец. Всички се приготвяли
да вземат участие в борбата.
И учениците от Петропавлов-
ската семинария основали ко-
митет. Събират се средства,
купуват се оръжия. Тези при-
готовления не са вече тайна
за никого. Турците следят,
душат. Главните апостоли оби-
клят селата, насърчават и
обучават младежите. Марин
Станчев като курьер оби-
каля Елена, Трявна, Велико
Търново. Лясковската младеж
прави ученията си в гората
под Петропавловския мана-
стир. Всичко е готово, чак
се само уреченят час.

Но... след предателството
в Горна Оряховица, на 27 април
сутринта, в Лясковец бър-
зо пристига заповест с писмо

до субаша. Той се намирал
в голямото кафене при църк-
вата „Св. Димитър“ и разгова-
рял с махленските чорбаджии.
Субашът бил неграмотен и
затова се обрънал към учите-
ля Петър Кюрчев да му го
прочете. Учителят прочел и
изтръпнал. В него се наре-
ждало бързо да се пристъпи
към залавянето на комитете
Марин Станчев, Марин Цон-
заров, Тодор Делипенчев и
др. Съобразителният П. Кюр-
чев казал на субаша, че пи-
смото се отнася за десетки
и прочел гласно измислен от
него текст. След това изпра-
ща бързо младия учител Пе-
тър Лекин до Марин Станчев
и другите да напуснат селото,
защото заговорът е разкрит
и са дошли да ги арестуват.
След известно време Кюр-
чев извиква на страна суба-
ша и му прочел истинското
съдържание на писмото, ка-
то го уверил, че това напра-
вил нарочно, за да не разбе-
рат другите. Турчинът по-
вярвал на съобразителния учи-
тел и го похвалил. Веднага
взема двама запти, за да
залови комитете. Всички били,
обаче, далеч от селото. Марин
Станчев се укривал три месе-
ца в с. Златарица, Марин
Цонзаров отишъл в Разград,
а всички други по близките
села и очаквали развързката
на събитията.

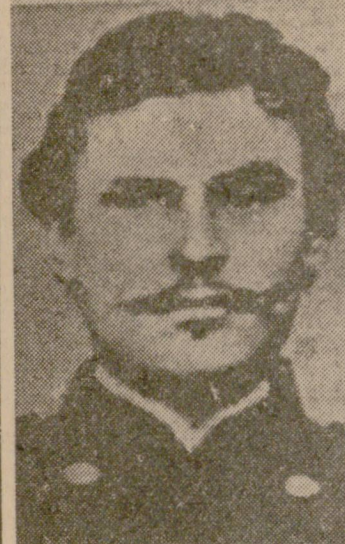
Преждевременното разкри-
ване на заговора осуетило
участие на лясковчани в
априлското въстание, но мо-
рално и физически те взеха
участие в него. Когато Тър-
новският затвор е бил пре-
пълнен с жертвите на тур-
ския произвол, под ръковод-
ството на сестрата на
Марин Цонзаров, Велика Хр.
Цонзарова, жените от Ляс-
ковец събират помощи за за-
творниците. Ето и част от пи-
смото, с което 20 души за-
творници благодарят на же-
ните от Лясковец.

„Почитаеми и добродетел-
ни господа от Лясковец! Днес
получихме чрез госпожа К.
П. Панайотова събраната от
Вас помощ именно: Осемна-
десет ризи нови, дванайсет
поша и 46 1/2 гроша. Ние
разпределихме всичко по
братски помежду си. ... и Вие
почитатели, зели сте уча-
стие в доброто дело на дру-
гите, това ни радва и предиз-
виква в сърцата ни похвала и
благодарност. ...

Ен. ДОЧЕВ

ИЛАРИОН ДРАГОСТИНОВ
Роден през 1852 година в
с. Арбанаси, Великотърнов-
ско. През 1870 година работи
активно като член на Русен-
ския революционен комитет.
Член на Българския БРЦК.
Главен апостол на Сливенския
вържен революционен коми-
тет. На 9 май в съединение с
турците загива около Кална
Усойна.

ХРИСТО ИВАНОВ (ГОЛЕМИЯ)
Роден през 1838 г. в с. Ка-
криня, Ловешко. Един от на-
верните другари на Васил Ле-
вски. Във Велико Търново ра-
ботил като председател на Ре-
волюционния комитет от 1870
година. Активно участвал в
подготовката на въстанието
през 1875 г. През 1876 година
работил за подготовката на
въстанието в Троянския край.
Застава начело на малка чета
от въстаници и се сражава
при Ново село и в Марагдин.
Починал през 1898 година.

Един нов документ за Бачо Киро

Една от най-светлите лич-
ности в нашата революцион-
на история е видният въз-
рожденски деец, учител и
революционер Бачо Киро Пе-
тров. Неговата обществена,
педагогическа и революцион-
на дейност винаги е пред-
ставлявала голям интерес
за всички, които изучават на-
шето революционно минало.

Всички досега известни ма-
териали, свързани с името на
Бачо Киро, са публикувани в
два сборника, издадени от
Белочерковското читалище
през 1910 и 1935 година.
Предлаганият на внима-

нието на читателите документ
е писан лично от Бачо Ки-
ро, вероятно през 1865 го-
дина, върху корицата на ед-
на църковна книга в с. Му-
сина.

Документът е доста по-
вреден и на някои места тек-
стът е скъсан. В него се съ-
държат данни за биогра-
фията на Бачо Киро и за
учителстването му до 1865
година. Някои от тях не съв-
падат с досега известните
факти и биха могли да бъ-
дат предмет на проучване.

Документът предаваме до-
словно. Там, където е било
възможно, ние сме възстано-
вили липсващия текст, като
допълненията сме оградили
със скоби.

„Като съм се родил аз Киру Петрови-
сам на 1835

... на 1853
Дъщерия ми Марияна на 1855
Ирина е родена на 1857
Теодоситчу е родена на 1859
(де) митрича е родена на 1865

Де съм са дял да са дял
Манерити минаха на 1848/1849
На 1849 тугис са дял даскал на Юювци

На 1850 са дял на Вишюград
На 1851 са дял на Мусина
На 1859 са дял пак на Юювци

До 1860 са дял на селото си
На 1861 са дял на Михаил и ма зазира владиката

До 1864 са дял пак на село
На 1865 са дял пак на Мусина

До това време съм са дял по тези места даскал, а от
сега нататък (кой знай) навие има да ми пати главата

... тас пуста глава. Кирова
(бу)сиклил ни е йощи носила нога си

... ити заключи, с буслил ша са наничи
(ту)гис нема да види или да чува

(ей)дна пръс ша я покрива
(й)ва или мъртва) се едно
(да умира) не ми е обидно

(Но Отечество ми е свидно.
Играл си и си дракнал
(от Горни Търчета Киру Даскал“.

лост. Те не знаеха какво ще
поискаят българите на паша-
та. Странното облекло на
горнооряховчани и непокор-
ният им вид ги смути. Те по-
бързаха да съобщят на па-
шата.

Шестият набляжаваше
„Долна махала“, когато из-
веднаж откъм „Кая баш“ се
забелязала турска войска. От-
пред стоеше пашата, а до

ното множество се чу гласът
на Елена Грънчарова:

— При тебе идм, паша
ефенди! От тебе помощ иска-
ме — редовна войска да ни
пази от башибозука. На Че-
стово е спрял тая нощ. Гра-
дът ни иска да затрие. За-
туй сме дошли при тебе всич-
ки.

Тя се обръна и посочи на
пашата хилядите въперни в

него очи. В същия миг едн
чаушин, засенат от думите
й, я удари с приклада на
пушката си. Елена се изви
спокойно, погледна го и му
удари плесница. Всички бъл-
гари сякаш онемяха от сме-
лостта й.

Турците скочиха около
нея, но пашата ги изгледа
недоволено. Те се дръпнаха.
— Какво правите? — попи-
та я той.

— Мене бият и аз бия —
отговори Елена и оправя дре-
хата си. Изненадан от сме-
лостта й, пашата замлъча. По-

ГЕРОИЧНА СМЪРТ

(Откъс из „Бачо Киро“)

И ЗВЕДОХА Бачо Киро
от затвора на седа,
за да се изпълни смъртната му
присъда.

На двора на конака стояха
десетки запти с извадени
саби. Между тях беше предсе-
дателят на Горнооряховския ре-
волюционен комитет Иван Па-
нов Семерджиев с вързани на
гърба ръце. Той беше родом
от Търново и търновчени го
зовяха Пановите.

Него бяха осъдили на смърт
преди Бачо Киро. Едният, два-
десет и две годишен младеж,
облечен във въстаническите си
дрехи, гледеше презрително
паяната тълпа, която шумеше
пред входа и надаваше враж-
дебни викове.

Заптие бутна Бачо Киро
до него. Двамата бунтовници
се погледнаха гордо и реши-
телно. Когато въздъха ръче-
те на Бачо Киро, той се обър-
на иронично към старшията:

— Толкова ли сме страш-
ни, чауш ефенди, че ни кара-
те вързани между толкова
много заптиета?

Чаушът го блъсна с при-
клада на пушката си в гърба:

— Млъкни, проклет заглу-
но, че виждаш ли?

И отново замахна с пушка-
та пред лицето му.

Бачо Киро се усмихна през-
рително.

Заптиеята заобиколиха два-
мата бунтовници и с широки
крачки потеглиха из стрънната
улица към площада, където
бяха бесилките. Външал висо-
ко глави, осъдените крачкаха
сред тях.

Когато минаваха покрай
дома на старата търновска
учителка Иваница Кабакиева,
при която беше учил Иван
Панов, бунтият младеж обър-
на глава към старинните дър-
вени порти и се провикна:

— Сбогом, учителко! Ти ме
чауши да обичам родината си!
Благодаря ти.

Но той не можа да довър-
ши. Няколко силни удари с
приклади едва не го събориха
на калдъръма. Стиснал зъби,
Пановото глухо изпъшка.

Бачо Киро дърпа рамо до
младежа, за да го окуражи:

— Дигни високо главата си,
Иванко! Скоро нищо не ще
ни боли!

Пановото поклати глава с
горчива усмивка:

— Тежко ми стана, че ме
мъкнат като звар из улицата.

И очите му светнаха, сякаш
искри пламнаха в тях.

Бачо Киро обърна глава
към тълпата, която ги след-
ваше със закаменали викове.

— Вижаш ли? — посочи
я той с очи на младежа. —

Тая пияна тълпа ще ни се
смее и ще ни подиравя при
всяка наша слабост, макар и
неволна. Помисли си само как
зад спуснатите пердета на про-
зорците ни следят очите на

търновци. Там са твоите бли-
зки — твоята майка. ... Наро-
дът е изплашен, но той не ни

е изоставил. Той следи всяка
наша стъпка. С нашата жер-
тва трябва да му вдъхнем сме-
лост в борбата.

На една странична улица
група гражданци стояха със
свалени калпаци. Между тях
Пановото забеляза познат

кати. Бяха излезли да изпра-
тят бунтовниците към лобно-
то място. ... Това трона сме-
лия младеж и той им извика:

— Прощавайте, мои сграж-
дани! Не се плашете! ...

Заптиеята се нахвърляха
с приклади върху му. От гла-
вата му потече струя кръв.

Олюлявайки се, той продължи
да върви редом с Бачо Киро.

Когато пристигнаха на пло-
щада с бесилките, кръвта така
беше рункала от главата му,

че беше замрежала очите му.
Не можа да види бурето под

бесилката и сам да се покачи
на него. Тогави двама едри
палачи го повдигнаха и мет-
наха приклада на врата му.

— Прощавай! — промълви
Бачо Киро.

Когато палаците се прибли-
жиха до него, той ги бутна с
рамото си да го оставят:

— Почакайте малко! —
и се обърна към чаушина:

— Чауш ефенди, стори ми
една милост!

Чаушът сви строго вежди:

— Какво искаш?

— Кажете ми да отвържат
ръцете. Искам сам да си мет-
на въжето. ...

— Не може! — отсече
тростната чаушът. — Пашата
ще ме накаже.

И изкрещя на двамата пала-
чи:

— Какво гледате? Качвай-
те го!

Но преди те да го докос-
нат, Бачо Киро се покачи на
бурето. Хвърли презрителен

поглед към тълпата, която
крещеше срещу му. После по-
гледа към широкото Марно
поле, към зелените хълмове,
които се издигаха в далече-
ната. Там, някъде зад тях,

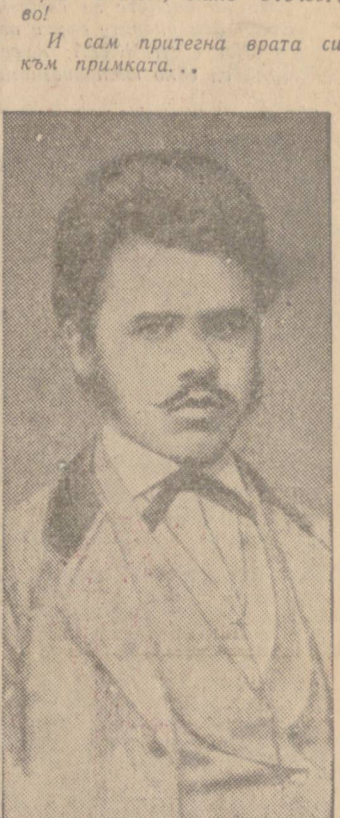
беше родното му село, него-
вите омики, съседните му
бедният народ, за който той
се жертваше. Той чув теу-

ваше техните очи, устрани
към него. Народът не ще ос-
тави светлото дело да припа-
дне, правдата ще победи.

Той извика:

— Прощавайте, братя бъл-
гари! Сбогом, мило Отечес-
тво!

И сам притегна врата си
към приклада. ...

ИВАН ПАНОВ СЕМЕРДЖИЕВ
Роден през 1854 г. в гр. Ве-
лико Търново. Първоначално
учи в родния си град, после в
Одеса. През 1875 година ста-
ва учител в Горна Оряховица.
Председател на местния Гор-
нооряховски революционен
комитет. Той е един от най-
разпаляните и деятелни апо-
столи в Горна Оряховица. За-
ловен и обесен на 28 май
1876 година във Велико Тър-
ново.

ГЛАС
НАРОДЕН

„Ние сме се повдигнали не
против мирното население,
не, ние искаме от правителст-
вото да ни признае правата
като народ и докато не ста-
не това, живи няма да се пре-
дадем във вашите мъчителски
ръце. Ние сме се решили да
мрем и ще запазим клетвата
си, а вие ще бъдете отговор-
ни пред Европа за вашите ти-
ранства“.

Из писмото на въстаници-
те от четата на поп Хари-
тон до Фазъл паша.

„Вярност и единство, братя,
да нанесем смъртен удар на
врага. ... Да строгим же-
лезните окопи на петстотин-
годишното робство. Да отво-
рим път на свободата, за да
се насладяват и нашите бъ-
дещи поколения“.

Иларон ДРАГОСТИНОВ

„Аз съм въстанал с цел да
освободя Отечеството си. То-
ва е дълг на всеки българин.
Свободата е свято нещо и це-
лят български народ я же-
ла“.

Георги ИЗМИРЛИЕВ пред
съда

„Колко славно е да се умре
за свободата на Отечеството“.

Георги ИЗМИРЛИЕВ пред
бесилото.

„Пет пари да имам, за ба-
рут ги давам и него изгря-
мявам“.

Тодор КИРКОВ на път за
бес

Зад фасадата на „всеобщото благоденствие“

АМЕРИКАНСКИ КОНТРАСТИ (ЦИФРИ И ФАКТИ)

ДНЕС в САЩ се наброяват 90 хиляди милионери и повече от 32 милиона бедняци. Как се проявява този контраст в живота на народа, може да се съди по приведените по-долу данни, развенчаващи мита за „всеобщо процъфтяване“ в САЩ.

СПОРЕД последната официална оценка, „съвременният и достатъчен“ екзистенен минимум в САЩ беше установен за семейство от четири души, живеещи в градовете, в размер около 6400 долара годишно. Критерий за бедност американското правителство определи дохода 3100 долара за семейство (2200 долара за селски семейства) и 1540 долара за несемейни.

На най-бедните — една пета от населението на САЩ се падат 4,7 на сто от личните доходи в страната, а на една пета — най-богатите — 45,5 на сто.

ПРЕСТАРЕЛИТЕ И МЛАДЕЖТА са най-големите групи сред американските бедняци. Вицепрезидентът на САЩ Хуберт Хамфри, говорейки на 9 декември 1965

година на конференция на бизнесмените, призна, че милиони американски младежи са заплашени от „второстепенно образование, неизлечима неграмотност, престъпност, зависимост и отчаяние“.

Както заяви неотдавна президентът на Националния съвет на престарелите граждани в Америка, стотици хиляди възрастни американци се намират в „кошмарно отчаяващи условия“ и „са дотолкова бедни, че нямат шансове да преживеят настоящата зима“. Според думите му, в бедност живеят най-малко 5,4 милиона американци на възраст 65 и повече години.

ПО ПРОФЕСИОНАЛЕН ПРИЗНАК на категорията най-бедни американци са фермерите. През 1965 година

САЩ е имало всичко около 3,4 милиона фермерски стопанства. От тях в условия на бедност живеят 30 на сто от семействата; в резултат на разорение те са принудени да напускат фермите и да се преселват в градовете, попълвайки армията на американските безработни.

ПРЕЗ 1965 ГОДИНА в САЩ се наброяваха средно около 3 милиона напълно безработни, повече от 2 милиона работеха непълнен работен ден. Към тях следва да се добавят милиони висококвалифицирани специалисти, които са принудени да работят не по специалността, а повече от 1 милион „скрити безработни“.

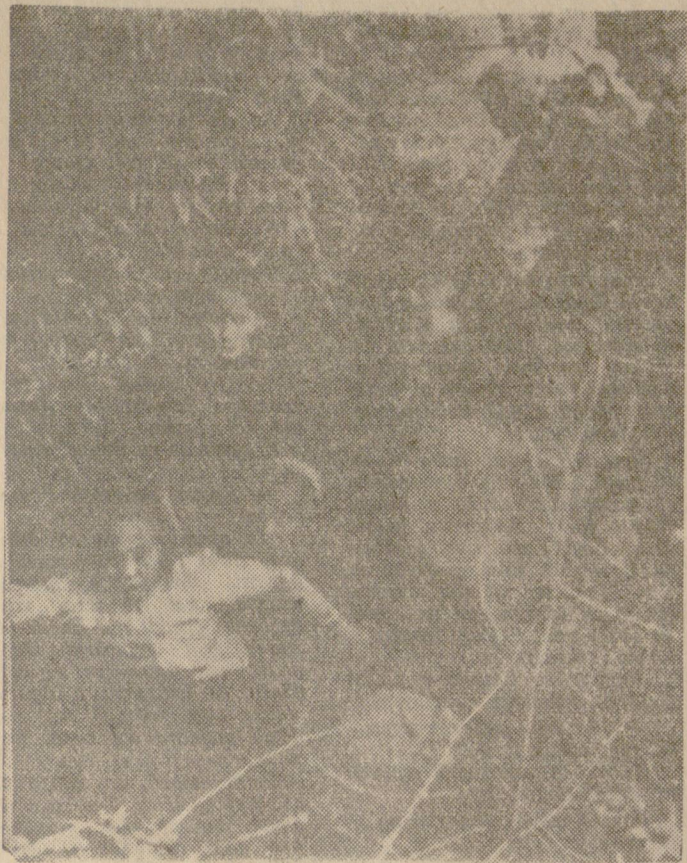
които не се смятат от официалната статистика, доколкото те, отчаяни се да намерят работа, не се регистрират като безработни.

СТАЦИОНАРНОТО ЛЕЧЕНИЕ в болниците струва много скъпо — от 20 до 60 долара на ден. В същото време, по признание на официалните лица на САЩ, много болници в американските градове са разположени в здания, които „не са безопасни за пребиваването в тях“. От 751 хиляди болнични легла в страната 113 хиляди се намират в болници от такъв вид.

СКЪПОСТРУВАЩО Е и получаването на висше образование в САЩ. Така, за обучение в университета на щата Висконсин е нужно да се заплащат 1800 долара годишно. Сред лицата, получили висше образование, към категорията на най-високоплатените са лекарите и юристите, към най-нископлатените са учителите.

В САЩ широко се рекламира прогласената от правителството „война с бедността“, за която през 1965/66 финансова година конгресът с голям труд отдели милиард и половина долари. Това са почти десет пъти по-малко, отколкото стойността на една година война във Виетнам, която американските империалисти водят.

(Из сп. „Международная жизнь“, кн. 3, 1966 година)

Засилването на справедливата борба на героичния виетнамски народ не дава покой на марionетния режим и американските агресори. Те напразно се опитват да сломят волята на борците за свобода и национална независимост. Всеки ден ударите върху агресора се засилват.
НА СНИМКАТА: Американските бандити изпъждат от дома си едно южновиетнамско семейство.

Американската политика в Южен Виетнам се осъжда от народите на всички страни.
НА СНИМКАТА: Общ изглед от грандиозен митинг в Рим, състоял се въпреки проливния дъжд. Италианският народ осъжда мръсната война на американските империалисти във Виетнам.

Дните 25 и 26 март бяха обявени от Националния координационен комитет в САЩ за „международни дни на протест“ за туряне край на войната във Виетнам. Американски ветерани демонстрират по Петото авеню в Ню Йорк начело на една 50-хилядна демонстрация.

Тази година се навършват 5 години от започване въоръжената борба на народа на Ангола против португалските колонизатори. Въстанието бе оглавено от Народното движение за освобождение на Ангола и Съюза на населението на Ангола. Партията Народното движение за освобождение на Ангола, ръководена от Агостиньо Него, изразява интересите на цялото население, борещо се за независимост.

Партизански радист в Кабинда.

123)

48.

НАСТЪПИ ПЕРИОД, когато Александър Белов напълно и окончателно се превъплоти в абверовския офицер Йохан Вайс. Той се научи да мисли и да се държи така, както се полага да мисли и да се държи на Йохан Вайс, облечен в доверие на висшестоящите началници, на ръководителите на немското разузнаване. Той съумя да заслужи тяхното уважение не само със своята безупречна изпълнителност, но и с инициативността — а това беше качество, не толкова разпространено сред немското офицерство. И постепенно му се удаде да извоюва не само доверие към себе си. Йохан Вайс спечели здрава репутация на човек, способен да изпълнява най-обмислените и най-деликатни поръчения, запазвайки при това скромност, безкористност и мъчалива преданост към оня, от когото получаваше подобни поръчения.

Но да завоева симпатиите на Лансдорф, в когото Вайс безпогрешно откри човек със солиден ум, не беше така просто. Наложих се да прибегне до по-сложен метод.

По-рано Йохан безпогрешно се съгласяваше с всички разсъждения на Лансдорф. Сега, макар това не винаги да беше безопасно, си позволяваше, разбира се, в границите на съдържаната почтителност, да изказва съждения, различни от неговото мнение.

Така, Вайс започна тънко и

заедно с това настойчиво да внушава на Лансдорф, че разузнавателните неуспехи на абвера на Източния фронт се обясняват съвсем не с това, че отборът на агентите е недостатъчно шателен и в тяхната подготовка има пропуски.

Цялата работа е в конюнктурата. И в окупирани райони и в тила населението на Съветската страна дотолкова е въодушевено от неотдашните успехи на Червената армия и едновременно така възмущено от поведението на частите на СС, на службите на гестапо и на армиите на вермахта, че, по същество, всички руси са станали като че ли доброволни сътрудници на съветското контраразузнаване. И в тези условия даже най-видните агенти на немското разузнаване се провалят не защото са недостатъчно подготвени. Просто те като че попадат в положението на хора, оказали се извънредно сред жители на друга планета, обичащите и нравите на които са

голямо различни, толкова чужди, че е невъзможно да се приспособят към тях.

Като пример Вайс приведе неотдашната история с агента Байен.

Този опитен провокатор, още през тридесетте години проникнал в една от комунистическите организации в Кьолн, дълго и щателно подготвяше за изпращане в съветския тил. В най-добрата болница го гледаха със специална дажба, стремежи се да постигнат такава степен на отслабване, че да прилича на затворник. В концлагера Байен загуби около осемнадесет килограма от телото. После го подложиха на бой под местна упойка, за да останат белези от боя. И заради него организираха групово бягство на затворници от концлагера. Заедно с тях той благополучно пристигна разположено на съветските войски. Но когато Байен, действайки, според неговите думи, по поръчение на нелегална немска организация, пред-

ложи на съветското командване да пусне фалшиви купони за продукти и да ги разпръсне със самолети над Германия, за да предизвика нарушение в снабдяването на населението с продукти и глад, това му предложение се стори подозрително. И по-сетне съветското контраразузнаване установи, че Байен е немски агент.

От само себе си се разбира, че Вайс своевременно е информирал Центъра за машиниците, отнасящи се до изпращането на провокатора Байен. Тъй както и за това, че Байен ще предаде на съветското командване карта, на която ще бъде отбелязана точка в един от планинските райони на Германия, където уж се намира секретен научен център, занимаващ се с разработката на ново смъртоносно оръжие. И за това, че Байен настойчиво ще препоръчва на тази точка да бъде извършено масово бомбардироване от съветски бомбардировачи.

В действителност, както разкузна Вайс, там се намираше само детски туберкулозен санаториум. И „поръчката“ за разрушаването на този обект постъпило до абверовския агент Байен лично от министъра на пропагандата Гьобелс, който отрано беше написал за редакцията от него седмичник „Дас Райх“ страстна, недодумваща статия за чудовищното зверство на болшевиките. Бомбардирани приют за болни немски деца. Фактът, че туберкулозният санаториум се оказа незащитен, доведе Гьобелс в ярост.

Вайс, залагайки на титеславие на Лансдорф, изказваше съображенията си за това, че, доколкото войната с Русия приема пре-

дължителен характер, сегиз би следвало да помислят за създаването на крупна разузнавателна група за продължително засиждане в тила на противника. Без да проявяват излишна припряност, би си струвало да разгърнат разклонена мрежа. При това да не обременяват засега агентите със скорострелни диверсионни актове и с необходимостта да предават оперативна информация, а да им дават възможност да се аклиматизират съобразно изменената се обстановка. И даже ако тяхното бездействие приеме продължителен характер, да разполага с такъв агентурен фонд за господни Лансдорф е все равно да е абонат в най-надеждната международна банка на персонална каса, ключът от която ще се пази само у него лично.

— Защо възникнал у вас подобни мисли? — подозрително се осведоми Лансдорф.

Вайс отговори във висок стил: — Времето разрушава даже най-величествените планински върхове, превръща ги в пясъчни пустини. А би ми се искало да се загубят във вихъра различни обстоятелства, във всеки случай, да изчезне от вашия поглед.

Лансдорф се усмихна поласкано.

— Какво пък, — каза той, като помисли малко, — идеята за създаване на информационен фонд, свързан с продължително засиждане на най-надеждните агенти на територията на противника, не е лишена от смисъл. — И похвали Вайс: — У вас се откриват не само тактически способности, но и постепенно се работва стил на стратегическо мислене. Изглежда, не съм се излъгал във вас. — Забелязано: — А по отношение на

майор Шайнглиц, бившия ви непосредствен началник, моята прогностичност, както винаги, е безпогрешна. Работи грубо и примитивно. У нас възникнаха подозрения, че полският професор, бивш социалдемократ, лекарят Ливински се ползува с популярност сред населението вследствие своите антинемски настроения. Аз дадох указание да публикуват в излизания на полски език варшавски вестник писмото на началника на айнзатценгруппата Волф Губер, лично участвувал в ликвидирането на полски патриоти, в което се изразяваше благодарност на този Ливински за това, че го е излекувал от опасно заболяване. Това беше великолепно публично компрометиране на този либерал. Полците му обвиха бойкот. И нервното интелигентче едва не завърши със самоубийство. Но майор Шайнглиц, като почувствувал слабост, се явил при Ливински, за да му окаже оня медицинска помощ. Естествено, Ливински отказал. И Шайнглиц не измислил нищо по-умно, а го застрелял. Глупак! Развалил ни такава излизна операция. Плъбей, възбразил си, че е носител на офицерска чест!

Вайс се застъпи за Шайнглиц: — Майор Шайнглиц във астма минава е готов, без да се колебае, да отгледа живота си за фюрера.

Лансдорф отговори, като изкриви устни: — Той не ще срещне от моя страна никакви препятствия. Напротив, готов съм всячески да му съдействавам, като по-скоро го изпратя и на фронта.

Вайс на два пъти посети дома

(Следва)

ГОРНА ОРЯХОВИЦА

1 МАЙ

Заводският колектив посреща бойния празник на труда и международната работническа солидарност

ПЪРВИ МАЙ

с изпълнен план за тримесечието още на 23 април. До края на месеца ще даде надпланова продукция за 1 000 000 лв. или 2000 тона захар, 600 000 литра спирт, 60 тона захарни изделия и други.

За тези успехи пред светлия празник заводският партийен комитет, управлението, заводският профкомитет и ЗК на ДКМС поздравяват всички работници, техници, инженери и служители и им честитят

ПЪРВИ МАЙ

с пожелание за още по-големи трудови дела в чест на Деветия конгрес на славната Българска комунистическа партия и крепко здраве и успех в личния живот.

Те поздравяват с великия празник на труда и всички кооператорки и кооператори—цвеклопроизводители, като им пожелават от сърце още по-големи добиви от цвеклопроизводството през настоящата година и щастие в личния живот.

Редакцията на в. „Борба“
поздравява

най-сърдечно своите
многобройни сътрудни-
ци и хилядите читатели
на вестника с бойния
празник на труда и меж-
дународната работниче-
ска солидарност

ПЪРВИ МАЙ.

Пожелаваме на всички
здраве и още по-големи
успехи в борбата за из-
граждане на социализма
и комунизма в нашата
скъпа Родина.

ДСО „Сортови семена“—районен клон-Велико Търново

ИМА ВАКАНТНИ МЕСТА ЗА:

**машинен техник,
електрокарист,
шофьор III клас.**

За агроучастък „Сортови семена“

гр. Горна Оряховица

Заплата, съгласно щата.

Държавен дървообработващ завод „Димитър Благоев“
Велико Търново

Партийното, профсъюзното, комсомолското и
административното ръководства на Държавен дър-
вообработващ завод „Димитър Благоев“—
Велико Търново ПОЗДРАВЯВАТ своите
работници, инженери, техници и служители
по случай бойния празник на труда

1 МАЙ,

като им желаят здраве и още
по-големи успехи в изпълне-
нието на плана.

ОГ „Водоснабдяване и канализация“—Велико Търново

ТЪРСИ

1. Електротехник	—1
2. Машинен монтьор VII р.	—1
3. Зидар	VI р. —1

Справка в предприятието.

2-1

**Държавно
АВТОРЕМОНТНО
предприятие**

Трудовият колектив при предприятието посреща бойния празник на труда и международната работническа солидарност

1 МАЙ

с предсрочно изпълнен план. Безкрайно удоволствие е на административното ръководство, партийното бюро, профкомитета и комитета на Комсомола да поздравят с празника и с постигнатите успехи всички работници, инженери, техници и служители, като пожелават на всички от все сърце крепко здраве, лично щастие и много успехи в изпълнение на задачите, поставени от Партията и Правителството.

Първомайски привет
на нашите многобройни клиенти!

ЛЯСКОВЕЦ

ТПК „Сила“—гара Върбаново, Габровско

ТЪРСИ

**работници, колари,
железари и банцигари.**

Централна монтажна база

—Велико Търново

ул. „Хр. Ботев“ 58

ТЪРСИ

**плановик и нор-
мировчик.**

Заплата по щата,
Справка: тел. 33-41.

ДИП „МИЗИЯ“—ГОРНА ОРЯХОВИЦА

По случай БОЙНИЯ ПРАЗНИК НА ТРУДА И МЕЖДУНАРОДНАТА РАБОТНИЧЕСКА СОЛИДАРНОСТ — 1 МАЙ административното ръководство, партийното бюро, профкомитетът и комитетът на Комсомола горещо поздравяваме всички наши работници и служители и нашите многобройни клиенти.

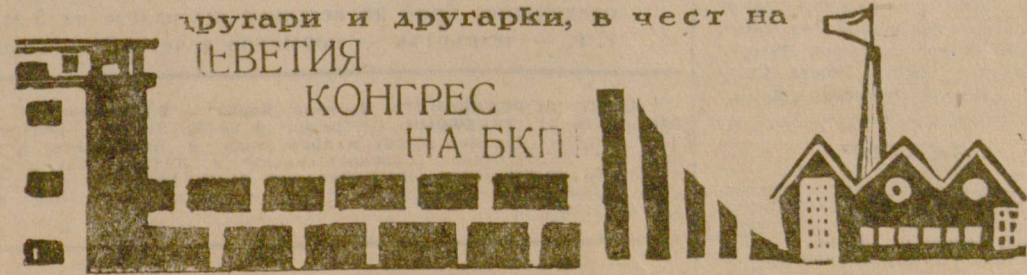
От сърце пожелаем на всички добро здраве, лично щастие и успехи в строителството на социализма.

На упорита работа, скъпи
другари и другарки, в чест на

ДЕВЕТИЯ

КОНГРЕС

НА БКП

**Трудски
ПРОМКОМБИНАТ
ЕЛЕНА**

Трудовият колектив на Промкомбината посреща бойния празник на труда и международната работническа солидарност — 1 МАЙ с предсрочно изпълнен план. Приятен дълг е на административното ръководство, партийното бюро, профкомитетът и комитетът на Комсомола да поздравят с празника и постигнатите трудови успехи всички работници, работнички, административно-технически персонал и многобройните си клиенти от града и окръга.

Да живее бойният празник на
труда — Първи май!

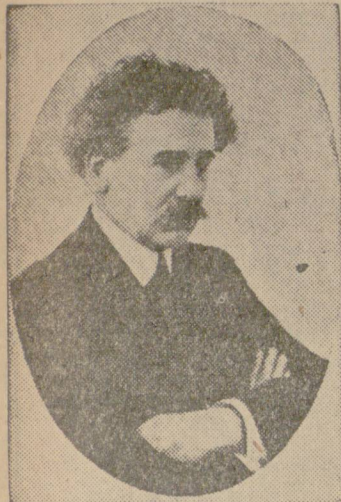
Партийното, административното, профсъюзното и комсомолското ръководства при ДСУ — СТРОИРАЙОН — ВЕЛИКО ТЪРНОВО, изказват гореща благодарност на работниците, бригадирите, техниците, инженерите и служителите за положените усилия в изпълнението на плана и обещанията за I тримесечие и четиримесечието на годината и

**Честитим бойния празник на труда
ПЪРВИ МАЙ**

с пожелание за още по-големи трудови успехи в чест на VI конгрес на Профсъюзите и за достойно посрещане на IX конгрес на БКП. На строителите и новодошлите и техните семейства пожелаваме здраве и много щастие.

ЦАНКО ЦЕРКОВСКИ

(По случай 40 г. от смъртта му — 2 май 1926 г.)

ДЕВЕТДЕСЕТТЕ ГОДИНИ

на миналия век у нас са характерни със сложните си социално-икономически промени — възход на капитализма, разорение на дребните селски и градски производители, създаване на работническата класа и нейната Партия. В тоя богат за литературно творчество живот, редом с много научни писатели, се оформя и Цанко Церковски.

Роден на 16 октомври 1869 година в Бяла черква, още от малък Церковски познава селската неволя, която по-късно става постоянна тема на творчеството му. Учи в родното си село, във Велико Търново, Казанлък, Силистра. Известно време учителствувал, започва да редактира „Селски вестник“ и да развива активна обществено-политическа дейност. В тези си години той се увлича в социализма, а по-късно става един от видните представители на БЗНС. Бил е народен представител и министър.

След деветоюнския преврат през 1923 година Церковски е арестуван и хвърлен в затвора. Там той написва романа си „Из гънките на сърцето“. Пуснат на свобода, в началото на 1925 година отново е затворен.

В своята литературна, обществена и политическа дейност Цанко Церковски изразява като хармонична личност, здраво свързан с времето си. Неговото литературно наследство е крупно: пише стихотворения, поеми, разкази, драми и др. Най-голямо място и значение имат стихотворенията му, събрани в сборниците „Отломки“, „Момини тъги“, „Изпалани песни“, „Печални часове“ и др. Творчеството му отразява омразата на селските труженици към потисниците, които гребат техния труд. Здравата му връзка със селото и доброто познаване на народната поезия определят и придават самобитен характер на творчеството му.

Името на Цанко Церковски е свързано с това, че той първ даде на нашите деца стихотворения, откъсани съвършено от диалектизма на старите майстори. В това отношение особен дял заемат ония творби, които са писани в народен дух. Наистина като поет Церковски е представител на селската народна поезия, но той дава нещо повече от едно възпяване на селото и селския живот. В неговите песни всичко оживява, движи се, добива своеобразен творчески облик. Това движение е характерно най-вече за ония стихове, в които е даден на пръв план хуморният елемент. В този дух са писали и други поети, но може би, само у Елин Пелин интимната, органическа връзка между творец и сюжет е тъй очевидна.

Като белетрист Церковски е създал разкази и един роман, които в общи черти носят белезите и характера на поезията му. Драмите му „Луид млади“ и „Халосник“ рисуват селския бит.

В творчеството си Цанко Церковски следва една демократична и прогресивна линия. В българската литература той влезе като представител на критическия реализъм, певец на селската борба, на младостта и любовта. Такъв той живее и днес.

М. К.

БРАТСКИ ПЪРВОМАЙСКИ ПОЗДРАВИ

В редакцията се получават много първомайски приветствия до редакцияния колектив и до читателите на вестник „Борба“. Между тях пристигат и от братските социалистически страни.

„В Деня на солидарността и братството на трудещите се от всички страни — Първи май горещо приветствуваме Вас, колектива на редакцията. Прегръщаме Ви по братски. Желеам Ви всестрани успехи в работата и в личния живот.“

„Зоря Полтавщини“ — Полтава.

„Скъпи другари! По случай Празника на труда — Първи май Ви изпращаме най-сърдечни поздравии и пожелания за всичко най-хубаво в личния живот и за нови успехи в политическото и социалистическото строителство във Вашия край. В името на пролетарския интернационализъм да процъфтява дружбата между нашите братски народи!“

За колектива на „Слова Люду“ — Кьолце, Н. Р. Полша — главен редактор д-р Мариан Скарбек.

„Сърдечно Ви поздравяваме по случай Международния празник — Първи май. Желеам здраве, успехи в труда, щастие в личния живот.“

Колхоз „Д. Благоев“ — Полтава

председател Цибулко, секретар на парткома Терещченко.

СТРАНЕН Е този покой, тази тишина, надвиснала над строежа. Невероятно е да виждаш скелети безлюдни, краковите неподвижни.

Самота. Смотен е и Станчев. Той крачи между скелетите с ръце в джобовете. Тежко, горчиво му е. Той е свързан с хората. Винаги е бил сред хората. Те са неговата съдба. Съдбите на мнозина са били в ръцете му. Хора, хора, хора. Няма брой и чет. Някои е мразил, други е обичал, но без тях винаги му е било пусто. А сега ги остави сам. Напусна ги сам.

Защо ги напусна? Защо не рстана при тях? Там край безкрайната маса в ремонтния цех, който бяха приспособили днес за празничния обед в танцовална зала, и всичко останало полагащо се при празник.

Защо? Трябвало да отговориш, защото един партен секретар е длъжен да има отговор на всички въпроси. Длъжен си да можеш да им отговориш. Това ти е призаветието. Иначе секретарството ти не струва пет пари.

Откъм селището долетя песен. В трапезарията се веселяха хората от рудника. Те пееха нестройно, но гръмогласно.

В къщи го посрещна жена му, слабичка, посивяла, мъничка като точица — една от ония измъчени и препатили женици, за които мълчанието е втора природа.

— Много рано си идваш! Станчев се наведе, целуна я по челото, но не отговори. Тя тръгна тихо подире му и когато той влезе в стаята, която използваше и за работна, последва го все тъй безшумно. Усмивна й се.

Попита го:

— Ще почиваш ли? Без да сваля очи от бледото й, отдална погледна лице, Станчев поклати отрицателно глава. Те стояха още малко така един срещу друг, после тя се извърна и все тъй тихо, кротко напусна стаята. Седна на сола. Пръстите му се заровиха в купчина листо — трябваше да довърши един доклад.

Винаги се е смятал за добър съпруг. А с какво беше далъг живота й? Какво беше видяла тя от него през тия двадесет и пет години? Ако събере часовете, прекрани пред участъци и затвори, ще й се съберат няколко години от нейните най-хубави години, от младостта, от веселите то и жаждата за ласки. Една жажда, угаснала край препълнената чаша. Един затворник от

другата страна на решетките. А после, когато всичко би трябвало да тръгне другояче? Това после, което тя чака повече от десет години. Великото после, което за тях означаваше победа, дом и доизживяване на неизживяното. Зачудени и малко сепнати разбраха, че то, великото и мечтаното, няма нищо общо със спокойствието. Докато се опомни, стегнаха два куфара и обиколиха половината от строежиците. Два куфара, които, освен няколко рокли, побираха и един електрически котлон, две чаени чашки и един алуминиев кафеник. Едва тук се пообзаведеха малко, но колко беше то...

Той се огледа. Библиотечен шкаф и бюро, които още мирисаха на лак. И три стола, получени срещу разписка. Легло и гардероб. Вярно, и една кухненска печка. Нова, бяла, кухненска печка, от която жена

му не се отделяше и през лятото. Печката беше първата истинска хубава вещ, която тя получаваше през живота си.

Станчев въздъхна. И кой беше виновен за това? Поев втрещ. Топъл втрещ нахлу в стаята и изду басмяно то перденце. Пак се чу песента на миньорите.

...а панаторици — донски казаци... Толкова ли е страшно да се поселва, да излизе човек една чаша вино! Една чаша вино сред другари, сред хора, които са всеки ден до теб и имат право да торят твоя след като са свършили добре работата си? И най-важното не е, че от виното ти става по-весело, че по жилите се разлива оная непонятна и странна грейка на резливото пите. Работата никак не е в това. Една чашка никак си свързва хората. Неразбираемо и неумовно ти им ставаш по-близък. Те не те чувствуват чужд. Когато звъннат две чаши, все едно че се допират две сърца. Нещо мило има в този обичай.

Станчев се върна зад бюрото си. Опита се да прочете написаното от доклада, дори поправи една-две думички, но вятърът донесе отново викове и гръмогласен смех и той стана.

Врагове почти няма — хората го обичат. Хората му вярват, слушат го. Той умее да вника в душите им, знае как да отключва сърцата им. Знае много пътечки, които водят към тях. Въобще той знае много за тия мънички пулсиращи органи, които кърват ревниво човешките тайни. Не беше минал сам през една пролука. Една пътечка беше оставил да обрасне в трева.

— Пенке! — провикна се той. — Пенке!

Скръсна вратата на кухнята. — Какво има? — попита тя. — Облечи новата си рокля! Тя поведи на вестник, но той я пренави:

— Отиваме на банкет! — Но нали ти сега се върна! Той излъга, без да се изчерви: — Дойдох да те взема! Откога не сме се веселили!

Тя се усмихна неопределено, но Станчев разбра — жена му не си спомняше да се е веселила никога. И, за да не се обърка, да не издаде смущението си, плесна с ръце:

— Хайде, побързай! След малко двамата под ръка върваха по обратния път на строежа. Те минаха по пътечката, прескокоха шосето и се залутиха сред корпусите и скелетите. Глъчавата от веселбата се чуваше надалеч. Тя сякаш напомняше, че хората все пак бяха тук, че не бяха си отишли. И тишината, мълчанието, омразните кранове не бяха вече тъй странни, не потискаха. Те просто изглеждаха временни. Те просто бяха изместили грехота, съвисте то, тежките удари, скръзането, виковете и звъните. Просто, съвсем просто — заедно с хората почиваше, отбляваше и самият строеж.

А в ремонтния цех ставаше нещо важно и голямо. Тук хората не се шегуваха. Бяха се заели с работа, която искаха да свършат както трябва. Искаха да я свършат, както вършеха асичко останало — здраво, уверено, на място. Чашите с вино бяха по следното, което ги затрудняваше. Никой не се скъпеше за тях и това придаваше на празничното пиришество онова оцветяване, което

то отличава всички български села.

Бледичката жена на партийния секретар гледаше с широко отворени очи. Самият той пробваше път за себе си и за нея, двамата се промъкваша през танцуващите двойки, без да знаят къде искат да идат.

Тангото свърши.

И изведнаж от всички страни, като поток, плесна вик: — Хорой! Хорой!

Наскачаха и тези, които седяха. Между масите и машините, колоните и сандъците с части се изви лъкадушна змия, която грея на при първите звуци на оркестра и след миг се понесе вихрено в безконечен бяг.

Станчев потрпваше строго и отсечено. Двете си ръце държеше разперени и извити нагоре. До него жена му подканяше леко и неусетно, толкова леко, че той й хвърляше от време на време зачудени погледи.

А край тях хороващата върволица приличаше на пролетна река. Бреговете й бяха тесни и тя предиваше, бушуваше, пръскаше на всички страни. Шумеше, гърмеше. Тресяха се клони. Потрпваха покривни конструкции. Земята се отгъваше.

Станчев се пусна, не издържа. Реката откъсна жена му, а той седна на един стол да успокои сърцето си. Дишаше тежко, а се усмихваше. Талото му пламтеше, но топлината, която го обляваше, възбуждаше силите му. Чувствуваше се подмладен.

Скочи.

Но в същия миг хорото свърши. Като че ли и реката пресъхна. Не, не пресъхна, а се разли в широко езеро, което зная Станчев от всички страни. Той понечи да си тръгне, защото хората се върнаха по местата си. Но някой го спря:

— Къде, другарю Станчев? Само с нас не си се чукал!

Станчев се усмихна и погледна младия мъж, който вече му подаваше пълна чаша с вино. — Назрава! Станчев пое чашата. — Назрава! После я вдигна към устните си и на един дъх я изпразни. Когато отвори очи, видя насрещна си Пенка, запнала от изумление.

— Я сипете и на булката!

Когато чашите звъннаха, те се гледаха. Този поглед трая, може би, само миг. Може би, по малко от миг. Затова никой от околните не разбира колко много неща си казаха в този безкрайно кратък миг партийният секретар на строежа Станчев и неговата крехка, бледа и мъничка жена.

НА ПРАЗНИКА

Разказ от Петър Бонев

му не се отделяше и през лятото. Печката беше първата истинска хубава вещ, която тя получаваше през живота си.

Станчев въздъхна. И кой беше виновен за това? Поев втрещ. Топъл втрещ нахлу в стаята и изду басмяно то перденце. Пак се чу песента на миньорите.

...а панаторици — донски казаци... Толкова ли е страшно да се поселва, да излизе човек една чаша вино! Една чаша вино сред другари, сред хора, които са всеки ден до теб и имат право да торят твоя след като са свършили добре работата си? И най-важното не е, че от виното ти става по-весело, че по жилите се разлива оная непонятна и странна грейка на резливото пите. Работата никак не е в това. Една чашка никак си свързва хората. Неразбираемо и неумовно ти им ставаш по-близък. Те не те чувствуват чужд. Когато звъннат две чаши, все едно че се допират две сърца. Нещо мило има в този обичай.

Станчев се върна зад бюрото си. Опита се да прочете написаното от доклада, дори поправи една-две думички, но вятърът донесе отново викове и гръмогласен смех и той стана.

КОМСОМОЛСКА СВАТБА В МОРАВА

Двама комсомолци са стиснали здраво ръце — Радка и Венко. Хубава сватба воевнаха те в Моравя, Кооперативна сватба!

И има защо да се нарече така. Венко Георгиев Цветков е изтъкнат бригадир на комплексна бригада. През миналата година той постигна безспорни резултати и спечели първа награда, преходно-

то червено знаме на Министерството на земеделието и Централния комитет на Комсомола, парична сума 300 лева, радиодиагност и заграднична екскурзия.

Тодор Петров

На сцената са бъдещите майстори на танците — пюнерският танцов състав при училище „Н. П. Вапцаров“ от Велико Търново.

ПРАЗНИК НА ПЕСНИТЕ И ТАНЦИТЕ

Започналият в сряда вечерта градски преглед на песните и танците във Велико Търново продължи и на следващата вечер. Огнов салонът на Дома на Народната армия беше препълнен от народ, дошел на среща с най-хубавото в програмите на нашите самодейци, тези, които стигнаха до градския преглед.

Празник е да се отбележи, че този празник е посветен на Бойния празник на труда, на предстоящия VI конгрес на Профсъюзите и двете стлавни годишнини — 75 години от Първата социалистическа сбирка и 90 години от Априлското въстание.

Тая вечер приятно звучаха и песните на битовия хор при ДИП „В. Коларов“, както и тези на женския хор при ДИП „Деню Георгиев“, на вокалната група при ГП „Нарма“. Това са певчески състави, които заслужават и грижи, и внимание.

С успех се представиха и танцовите колективи на Окръжния съюз на ТПК, ВВУ „Васил Левски“ и Дома на Народната армия, текстилното предприятие „Васил Мавриков“. Трудно може да се каже кой от тези състави беше по-добрият. У всички личеше и амбицията, и позиционното чувство за мярка към красивото, към внушението на жизненост и багри.

в „БОРБА“
Стр. 8, бр. 52/53, 1. V, 1966 г.
ИНДЕКС 21301

120 години от първия брой на

„Български орел“

НА 2 МАЙ се навършват 120 години от излизането на първия български вестник „Български орел“. Тук поместваме извадка от неговата първа страница, в която се определят целите и задачите на вестника.

„Български орел. Известник граждански, търговски и книжовен. Издажда (редактира) Иванчо Андреев (Богоров), Липска (Лайпциг), 1846—1847. Излязла два пъти в месец, 28x40 см. 2 кол. цена 52 гр. турски.

Първогодишен бр. 1, 20 април 1846.

Характер: информационен и общообразователен вестник.

Първи български вестник. Програма: „Подканени от пригледът на те големи апостолы, шем и ми за същите и истинните напоследници на изтощени славенски язык

от Кирила и Методия да започнем да издаваме един известник, който трябва да понареда поне малко нещо на наш народ, както имат и близоседните ни народи власти, събития и гърците и тяхното гражданско управление.

Той известник ще е на име „Български орел“... и ще известява те:

1. Граждански известия от въдсе: повечето щат бъдат новини от Цариград, от Турско, от Влашко, от Гърция и от другите близоседни страни,

2. При тая главна основа на нашът лист ще има учебен дел на известникът ни: описания на някои чудни места, страни и народи на бацинията ни, както и от другите европейски страни и повечето словенските, както да стоят те по-близко към нашът народ: случки на щастие то на народът ни от старо време до днес; известия на неважното ни свободно управление, делата на нашите юнаци и на нашите царь; честта на бацинията ни и др. т.

3. Достойни забележания на исташението и на редът за школата на близоседните ни народи, ще им се показва лесината и пътят, за да се преобразят в бацинията ни по-добре школата и редът на учението.

4. За търговците и за които имат занаят ще има известия, поуления и настанявания по кой ред трябва да вървят те, за да докарат един такъв имот и едно такава цфтенне на търговията и на занаятите, както и другите европейски народи.

5. Развеселителната страна на известникът ни ще има: приказки, баски, народни песни, народни притчи, смешливи приказвания и повечето такива неща, от които могат даскалите по нашите школа да придобият нещо за исташението на децата.

6. Най-сетне ще има прегледания за всички нови книги, които са пишат на български език. — Свържания (Програма), бр. 1, с. 1.)

МАРИЯ ГРУБЕШЛИЕВА

НАЙ-СВЕТЛИЯТ ДЕН

Най-светлият е той от всички дни, от всички дни, изминали до днес. Във дрехти празнични се премени и на парада вън излез!

Прелей се в пълноцветната река на доблестните хора на труда, които от години все така манифестират из града!

Полнощани от вятъра трептят плакати и червени знамена. Потънала във песни и цветя е цялата възбавана страна.

От чист възторг тогаз опиянен и от магията на пролетта, запей със тях и ти във тоя ден на трудовия празник песента.

Със теб ще пее хилядният хор от млади и прекрасни гласове, към щастие, към радост и простор, към бъдеще чудесно ще зове.

И ти не се чуди: защо тъй ярко слънният сий? Не виждаш ли, че днес доря и то тържествено празнува Първи май.

ДНИ НА ЛИТЕРАТУРАТА И МУЗИКАТА

Те ще започнат от 10 и ще продължат до 24 май — Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост. През тия скъпи гости на трудещите се от Велико Търново ще бъдат група писатели и композитори. На 12 май писателите ще участвуват в отпразнуване на 100-годишнината от рождението на Печко П. Славейков. По време на пребиваването си в старинния град те ще имат редица творчески срещи и четения пред трудови и младежки колективи. Композиторите ще пребивават в града на 14 и 15 май и ще имат творчески срещи с музикалната и културната общественост.

Съобщение на редакцията

Редакцията на в. „Борба“ уведомява пощенските раздавачи, всички абонати и читатели, че следващият брой на вестника ще излезе на 5 май т. г. — четвъртък — нормално в четири страници.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА: Вестник „Борба“ — В. Търново, ул. „В. Левски“ № 11. ТЕЛЕФОНИ: Гл. редактор 24-58; Зам. гл. редактор 25-26; отдели „Партиен живот и пропаганда“ и „Низов печат и дописници“ 25-27; отдели „Селско стопански“ и „Култура, бит, хумор и сатира“ 23-08; отдели „Икономически“ 31-25; Счетоводство 63-79; канцелария и фотостудия 24-59; коректори и дежурен редактор 24-89.

Филиално полиграфическо предприятие „Димитър Найденов“ — Велико Търново.